

citi handlowy[®]

RAPORT PÓŁROCZNY 2020

GRUPY KAPITAŁOWEJ

BANKU HANDLOWEGO W WARSZAWIE S.A.

SIERPIEŃ 2020

WYBRANE DANE FINANSOWE	w tys. zł		w tys. euro***	
	I półrocze 2020	I półrocze 2019	I półrocze 2020	I półrocze 2019
	01.01. - 30.06. 2020	01.01. - 30.06. 2019	01.01. - 30.06. 2020	01.01. - 30.06. 2019
dane dotyczące skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego				
Przychody z tytułu odsetek i o podobnym charakterze	637 943	689 762	143 640	160 857
Przychody z tytułu opłat i prowizji	306 970	332 198	69 118	77 471
Zysk brutto	167 481	273 186	37 710	63 709
Zysk netto	115 663	192 626	26 043	44 922
Całkowite dochody	380 600	208 215	85 697	48 557
Zmiana stanu środków pieniężnych	(1 464 254)	(6 927 749)	(329 694)	(1 615 601)
Aktywa razem*	60 892 888	51 978 543	13 634 771	12 205 834
Zobowiązania wobec banków*	2 514 776	2 125 495	563 094	499 118
Zobowiązania wobec klientów*	45 888 443	39,787,802	10 275 066	9 343 149
Kapitał własny*	7 455 255	7 074 655	1 669 336	1 661 302
Kapitał zakładowy*	522 638	522 638	117 026	122 728
Liczba akcji (w szt.)	130 659 600	130 659 600	130 659 600	130 659 600
Wartość księgowa na jedną akcję (w zł/euro)	57,06	54,15	12,78	12,63
Łączny współczynnik kapitałowy (w %)*	19,9	17,2	19,9	17,2
Zysk na jedną akcję zwykłą (w zł/euro)	0,89	1,47	0,20	0,34
Rozwodniony zysk na jedną akcję (w zł/euro)	0,89	1,47	0,20	0,34
dane dotyczące skróconego jednostkowego sprawozdania finansowego				
Przychody z tytułu odsetek i o podobnym charakterze	637 619	689 312	143 567	160 752
Przychody z tytułu opłat i prowizji	284 569	314 710	64 074	73 393
Zysk brutto	162 136	271 802	36 507	63 386
Zysk netto	111 874	191 545	25 190	44 670
Całkowite dochody	376 574	207 191	84 790	48 318
Zmiana stanu środków pieniężnych	(1 464 219)	(6 927 660)	(329 686)	(1 615 580)
Aktywa razem*	60 776 629	51 897 712	13 608 739	12 186 853
Zobowiązania wobec banków*	2 514 664	2 125 383	563 069	499 092
Zobowiązania wobec klientów*	45 958 383	39 849 772	10 290 726	9 357 702
Kapitał własny*	7 400 277	7 023 703	1 657 026	1 649 337
Kapitał zakładowy*	522 638	522 638	117 026	122 728
Liczba akcji (w szt.)	130 659 600	130 659 600	130 659 600	130 659 600
Wartość księgowa na jedną akcję (w zł/euro)	56,64	53,76	12,68	12,62
Łączny współczynnik kapitałowy (w %)*	19,6	17,0	19,6	17,0
Zysk na jedną akcję zwykłą (w zł/euro)	0,86	1,47	0,19	0,34
Rozwodniony zysk na jedną akcję (w zł/euro)	0,86	1,47	0,19	0,34
Wyplacona dywidenda na jedną akcję (w zł/euro)**	-	3,74	-	0,87

*Porównywalne dane bilansowe według stanu na dzień 31 grudnia 2019 roku. Dodatkowe informacje dotyczące kalkulacji zawarte są w nocie nr 5, w sekcji „Adekwatność kapitałowa”. Kalkulacja łącznego współczynnika kapitałowego na 30 czerwca 2020 nie była przedmiotem przeglądu ani badania przez niezależnego biegłego rewidenta.

**Przedstawione wskaźniki dotyczą wypłaconej w 2019 roku dywidendy z podziału zysku za 2018 rok.

***Kursy użyte do przeliczenia złotych na euro: pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej wg średniego kursu NBP na dzień 30 czerwca 2020 roku 4,466 zł (na dzień 31 grudnia 2019 roku: 3,9213 zł; a dzień 30 czerwca 2019 roku: 4,2520 zł); pozycje rachunku zysków i strat, sprawozdania z całkowitych dochodów oraz sprawozdania z przepływów pieniężnych wg kursu stanowiącego średnią arytmetyczną kursów NBP na koniec każdego miesiąca I półrocza 2020 roku 4,44125 zł (I półrocza 2019 roku: 4,2880 zł).

SKRÓCONE ŚRÓDROCZNE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE
FINANSOWE GRUPY KAPITAŁOWEJ
BANKU HANDLOWEGO W WARSZAWIE S.A.
ZA OKRES 6 MIESIĘCY KOŃCZĄCY SIĘ 30 CZERWCA 2020 ROKU

SIERPIEŃ 2020

SPIS TREŚCI

Skrócony skonsolidowany rachunek zysków i strat	6
Skrócone skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów	7
Skrócone skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej	8
Skrócone skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	9
Skrócone skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych	10
1. Informacje ogólne o Banku i Grupie Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A. („Grupa”)	11
2. Oświadczenie o zgodności	11
3. Znaczące zasady rachunkowości	12
4. Sprawozdawczość dotycząca segmentów działalności	13
5. Zarządzanie ryzykiem	15
6. Wynik z tytułu odsetek	29
7. Wynik z tytułu opłat i prowizji	29
8. Wynik na handlowych instrumentach finansowych i rewaluacji	30
9. Wynik na pozostałych przychodach i kosztach operacyjnych	30
10. Koszty działania i koszty ogólnego zarządu	31
11. Wynik z tytułu oczekiwanych strat kredytowych aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania pozabilansowe	32
12. Podatek dochodowy	32
13. Zestawienie zmian w pozostałych całkowitych dochodach	33
14. Należności od banków	33
15. Aktywa i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	34
16. Inwestycyjne dłużne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	35
17. Należności od klientów	35
18. Aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego	37
19. Inne aktywa	37
20. Zobowiązania wobec banków	37
21. Zobowiązania wobec klientów	37
22. Inne zobowiązania	38
23. Aktywa i zobowiązania finansowe według terminów wymagalności/zapadalności	38
24. Ujawnienia dotyczące instrumentów finansowych	39
25. Wynik z tytułu wyłączenia składnika aktywów finansowych z bilansu	41
26. Rachunkowość zabezpieczeń	42
27. Informacje uzupełniające do sprawozdania z przepływów pieniężnych	42
28. Sezonowość lub cykliczność działalności	43
29. Emisje, wykup i spłaty nie udziałowych i kapitałowych papierów wartościowych	43
30. Wyplacone (lub zadeklarowane) dywidendy	43
31. Zmiany w strukturze Grupy Kapitałowej Banku	43

32.	Zmiany udzielonych i otrzymanych zobowiązań finansowych i gwarancyjnych _____	43
33.	Informacja o akcjonariuszach _____	44
34.	Akcje emitenta będące w posiadaniu członków Zarządu oraz członków Rady Nadzorczej _____	44
35.	Informacja o toczących się postępowaniach sądowych _____	44
36.	Transakcje z kluczowym personelem kierowniczym _____	46
37.	Jednostki powiązane _____	46
38.	Wpływ COVID-19 na działalność Grupy _____	47
39.	Inne istotne informacje _____	50
40.	Znaczące zdarzenia po dniu bilansowym _____	50

Skrócony skonsolidowany rachunek zysków i strat

w tys. zł	Za okres	Nota	II kwartał	I półrocze	II kwartał	I półrocze
			01.04. - 30.06.2020	01.01. - 30.06. 2020	01.04. - 30.06. 2019	01.01. - 30.06. 2019
Przychody z tytułu odsetek	6		267 635	595 265	324 851	641 125
Przychody o podobnym charakterze	6		17 474	42 678	26 206	48 637
Koszty odsetek i koszty o podobnym charakterze	6		(20 002)	(70 881)	(62 704)	(124 061)
Wynik z tytułu odsetek	6		265 107	567 062	288 353	565 701
Przychody z tytułu opłat i prowizji	7		145 147	306 970	176 467	332 198
Koszty z tytułu opłat i prowizji	7		(21 364)	(42 200)	(23 185)	(45 052)
Wynik z tytułu opłat i prowizji	7		123 783	264 770	153 282	287 146
Przychody z tytułu dywidend			11 327	11 428	9 784	9 860
Wynik na handlowych instrumentach finansowych i rewaluacji	8		101 621	94 342	96 460	187 642
Wynik na inwestycyjnych dłużnych aktywach finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	25		69 447	174 201	24 852	54 147
Wynik na inwestycjach kapitałowych i pozostałych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat			5 838	4 145	7 277	13 199
Wynik na rachunkowości zabezpieczeń			1 291	(1 463)	(346)	(758)
Pozostałe przychody operacyjne	9		4 597	10 876	6 290	13 182
Pozostałe koszty operacyjne	9		(8 539)	(15 188)	(7 434)	(14 510)
Wynik na pozostałych przychodach i kosztach operacyjnych	9		(3 942)	(4 312)	(1 144)	(1 328)
Koszty działania i koszty ogólnego zarządu	10		(268 516)	(621 172)	(257 843)	(620 845)
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych			(30 450)	(54 025)	(21 613)	(42 580)
Wynik z tytułu zbycia pozostałych aktywów			(18)	(394)	(32)	(31)
Wynik z tytułu oczekiwanych strat kredytowych aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania pozabilansowe	11		(110 032)	(203 499)	(106 484)	(134 762)
Zysk operacyjny			165 456	231 083	192 546	317 391
Podatek od niektórych instytucji finansowych			(32 613)	(63 602)	(22 314)	(44 205)
Zysk brutto			132 843	167 481	170 232	273 186
Podatek dochodowy	12		(43 539)	(51 818)	(37 105)	(80 560)
Zysk netto			89 304	115 663	133 127	192 626
W tym:						
Zysk netto należny udziałowcom jednostki dominującej (w tys. zł)				115,663		192 626
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (w szt.)				130,659,600		130 659 600
Zysk na jedną akcję (w zł)				0.89		1,47
Rozwodniony zysk na jedną akcję (w zł)				0.89		1,47

Noty objaśniające stanowią integralną część skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Dane finansowe prezentowane w ujęciu kwartalnym za okres 01.04.2020 – 30.06.2020, nie były przedmiotem odrębnego przeglądu ani badania przez biegłego rewidenta.

Skrócone skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów

w tys. zł	Za okres	Nota	II kwartał	I półrocze	II kwartał	I półrocze
			01.04. - 30.06. 2020	01.01. - 30.06. 2020	01.04. - 30.06. 2019	01.01. - 30.06. 2019
Zysk netto			89 304	115 663	133 127	192 626
Pozostałe całkowite dochody, które mogą być przekwalifikowane do rachunku zysków i strat:						
Wycena aktywów finansowych wycenianych według wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody (netto)		13	220 271	264 700	67 305	15 646
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych			(88)	237	(58)	(57)
Pozostałe całkowite dochody po opodatkowaniu			220 183	264 937	67 247	15 589
Całkowite dochody ogółem			309 487	380 600	200 374	208 215
W tym:						
Całkowite dochody należne udziałowcom jednostki dominującej			309 487	380 600	200 374	208 215

Noty objaśniające stanowią integralną część skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Dane finansowe prezentowane w ujęciu kwartalnym za okres 01.04.2020 – 30.06.2020, nie były przedmiotem odrębnego przeglądu ani badania przez biegłego rewidenta.

Skrócone skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

w tys. zł	Stan na dzień	30.06.2020	31.12.2019
	Nota		
AKTYWA			
Kasa, operacje z Bankiem Centralnym		2 217 908	3 736 706
Należności od banków	14	812 505	1 165 684
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	15	6 687 115	5 446 511
Pochodne instrumenty zabezpieczające		678	-
Inwestycyjne dłużne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	16	25 262 575	15 484 578
Inwestycje kapitałowe i pozostałe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		66 782	62 638
Należności od klientów	17	23 431 417	23 731 874
Rzeczowe aktywa trwałe		485 720	499 753
Wartości niematerialne		1 456 636	1 443 139
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego		-	3 016
Aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego	18	247 649	238 065
Inne aktywa	19	217 740	166 579
Aktywa trwałe przeznaczone do zbycia		6 163	-
Aktywa razem		60 892 888	51 978 543
ZOBOWIĄZANIA			
Zobowiązania wobec banków	20	2 514 776	2 125 495
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	15	3 585 491	1 877 898
Pochodne instrumenty zabezpieczające		52 868	19 226
Zobowiązania wobec klientów	21	45 888 443	39 787 802
Rezerwy		85 778	65 199
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego		29 798	41 725
Inne zobowiązania	22	1 280 479	986 543
Zobowiązania razem		53 437 633	44 903 888
KAPITAŁ WŁASNY			
Kapitał zakładowy		522 638	522 638
Kapitał zapasowy		3 002 265	3 003 290
Kapitał z aktualizacji wyceny		379 593	114 893
Pozostałe kapitały rezerwowe		2 795 005	2 867 358
Zyski zatrzymane		755 754	566 476
Kapitał własny razem		7 455 255	7 074 655
Zobowiązania i kapitał własny razem		60 892 888	51 978 543

Noty objaśniające stanowią integralną część skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Skrócone skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

<i>w tys. zł</i>	Kapitał zakładowy	Kapitał zapasowy	Kapitał z aktualizacji wyceny	Pozostałe kapitały rezerwowe	Zyski zatrzymane	Kapitał własny razem
Stan na 1 stycznia 2020 roku	522 638	3 003 290	114 893	2 867 358	566 476	7 074 655
Całkowite dochody ogółem, z tego:	-	-	264 700	237	115 663	380 600
zysk netto	-	-	-	-	115 663	115 663
różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	-	-	-	237	-	237
wycena aktywów finansowych wycenianych według wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody (netto)	-	-	264 700	-	-	264 700
Transfer na kapitały	-	(1 025)	-	(72 590)	73 615	-
Stan na 30 czerwca 2020 roku	522 638	3 002 265	379 593	2 795 005	755 754	7 455 255

<i>w tys. zł</i>	Kapitał zakładowy	Kapitał zapasowy	Kapitał z aktualizacji wyceny	Pozostałe kapitały rezerwowe	Zyski zatrzymane	Kapitał własny razem
Stan na 1 stycznia 2019 roku	522 638	3 003 290	84 372	2 883 838	562 612	7 056 750
Całkowite dochody ogółem, z tego:	-	-	15 646	(57)	192 626	208 215
zysk netto	-	-	-	-	192 626	192 626
różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	-	-	-	(57)	-	(57)
wycena aktywów finansowych wycenianych według wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody (netto)	-	-	15 646	-	-	15 646
Dywidendy	-	-	-	-	(488 667)	(488 667)
Transfer na kapitały	-	-	-	(12 407)	12 407	-
Stan na 30 czerwca 2019 roku	522 638	3 003 290	100 018	2 871 374	278 978	6 776 298

<i>w tys. zł</i>	Kapitał zakładowy	Kapitał zapasowy	Kapitał z aktualizacji wyceny	Pozostałe kapitały rezerwowe	Zyski zatrzymane	Kapitał własny razem
Stan na 1 stycznia 2019 roku	522 638	3 003 290	84 372	2 883 838	562 612	7 056 750
Całkowite dochody ogółem, z tego:	-	-	30 521	(4 073)	480 124	506 572
zysk netto	-	-	-	-	480 124	480 124
różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	-	-	-	(47)	-	(47)
wycena aktywów finansowych wycenianych według wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody (netto)	-	-	30 521	-	-	30 521
zyski/(straty) aktuarialne z wyceny programu określonych świadczeń (netto)	-	-	-	(4 026)	-	(4 026)
Dywidendy	-	-	-	-	(488 667)	(488 667)
Transfer na kapitały	-	-	-	(12 407)	12 407	-
Stan na 31 grudnia 2019 roku	522 638	3 003 290	114 893	2 867 358	566 476	7 074 655

Noty objaśniające stanowią integralną część skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Skrócone skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych

<i>w tys. zł</i>	<i>Za okres</i>	01.01. - 30.06. 2020	01.01. - 30.06. 2019
A. DZIAŁALNOŚĆ OPERACYJNA			
I. Zysk netto		115 663	192 626
II. Korekty		(2 030 575)	(7 065 982)
Bieżący i odroczony podatek dochodowy ujęty w wyniku finansowym		51 818	80 560
Amortyzacja		54 025	42 580
Wynik odpisów z tytułu strat oczekiwanych aktywów finansowych		182 821	132 909
Wynik z tytułu rezerw		20 948	2 109
Wynik z tytułu odsetek		(567 062)	(565 701)
Przychody z tytułu dywidend		(11 428)	(9 860)
Wynik ze sprzedaży aktywów trwałych		394	31
Wynik z tytułu niezrealizowanych różnic kursowych		(1 789)	1 135
Wynik na inwestycjach kapitałowych i pozostałych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		(4 135)	(13 155)
Inne korekty		11 205	(4 964)
Zmiana stanu należności od banków		407 520	341 731
Zmiana stanu należności od klientów		156 168	(252 724)
Zmiana stanu dłużnych aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody		(9 482 121)	(5 667 397)
Zmiana stanu aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu		(1 297 517)	(3 397 432)
Zmiana stanu aktywów z tytułu pochodnych instrumentów zabezpieczających		(678)	(474)
Zmiana stanu aktywów przeznaczonych do zbycia		(6 163)	-
Zmiana stanu innych aktywów		(37 574)	(63 937)
Zmiana stanu zobowiązań wobec banków		389 523	2 936 688
Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów		6 007 084	(1 313 059)
Zmiana stanu zobowiązań przeznaczonych do obrotu		1 707 593	130 411
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu pochodnych instrumentów zabezpieczających		33 642	4 064
Zmiana stanu innych zobowiązań		355 151	549 361
Odsetki otrzymane		728 672	718 667
Odsetki zapłacone		(76 021)	(119 748)
Podatek dochodowy zapłacony		(135 413)	(147 191)
III. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej		(1 397 674)	(6 422 770)
B. DZIAŁALNOŚĆ INWESTYCYJNA			
Wpływy			
Zbycie rzeczowych aktywów trwałych		1 127	17
Zbycie udziałów kapitałowych		-	20 640
Zbycie aktywów/zobowiązań trwałych przeznaczonych do zbycia		-	-
Dywidendy otrzymane		133	288
Wydatki			
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych		(15 568)	(10 308)
Nabycie wartości niematerialnych		(48 447)	(15 080)
Nabycie udziałów kapitałowych		-	(41)
Przepływy netto związane z działalnością inwestycyjną		(62 755)	(4 484)
C. DZIAŁALNOŚĆ FINANSOWA			
Wydatki			
Dywidendy wypłacone		-	(488 667)
Wydatki z tytułu spłaty długoterminowych kredytów od podmiotów sektora finansowego		-	(1 673)
Wydatki z tytułu opłat leasingowych		(8 274)	(8 340)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej		(8 274)	(498 680)
D. Różnice kursowe z przeliczenia środków pieniężnych		4 449	(1 815)
E. Zwiększenie/(zmniejszenie) środków pieniężnych netto		(1 464 254)	(6 927 749)
F. Środki pieniężne na początek okresu		3 796 861	7 474 978
G. Środki pieniężne na koniec okresu (patrz nota 28)		2 332 607	547 229

Noty objaśniające stanowią integralną część skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Noty objaśniające do skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

1. Informacje ogólne o Banku i Grupie Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A. („Grupa”)

Bank Handlowy w Warszawie S.A. („Jednostka dominująca”, „Bank”) ma siedzibę w Warszawie przy ul. Senatorskiej 16, 00-923 Warszawa. Bank został powołany aktem notarialnym z dnia 13 kwietnia 1870 roku i jest zarejestrowany w Rejestrze Przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym prowadzonym przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy, XII Wydział Gospodarczy w Warszawie, pod numerem KRS: 0000001538.

Jednostce dominującej nadano numer statystyczny REGON 000013037 oraz numer identyfikacji podatkowej NIP 526-030-02-91.

Czas trwania jednostki dominującej oraz jednostek wchodzących w skład Grupy jest nieoznaczony.

Kapitał zakładowy Banku wynosi 522 638 400 zł i podzielony jest na 130 659 600 akcji zwykłych na okaziciela, o wartości nominalnej 4,00 zł każda. Akcje Banku są notowane na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie S.A.

Grupa jest członkiem Citigroup Inc. Jednostką dominującą dla Banku jest Citibank Overseas Investment Corporation z siedzibą w New Castle, USA. Citibank Overseas Investment Corporation jest podmiotem zależnym od Citibank N.A. z siedzibą w Nowym Jorku, USA, podczas gdy jednostką dominującą najwyższego szczebla jest Citigroup Inc.

Bank Handlowy w Warszawie S.A. jest uniwersalnym bankiem komercyjnym, oferującym szeroki zakres usług bankowych dla osób fizycznych i prawnych. Bank jest również 100% akcjonariuszem Domu Maklerskiego Banku Handlowego S.A. („DMBH”), prowadzącego działalność maklerską w zakresie szerokiego katalogu instrumentów finansowych oraz usług, skierowanych do osób fizycznych oraz prawnych.

Skrócone kwartalne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A. obejmuje dane Banku - jednostki dominującej oraz jednostek od niego zależnych (razem zwanych dalej „Grupą”).

Struktura jednostek Grupy w I półroczu 2020 roku nie uległa zmianie w porównaniu do końca 2019 roku. W skład Grupy wchodzi Bank oraz następujące jednostki zależne:

Nazwa jednostki	Siedziba	Udział w kapitale / w głosach na WZ (w %)	
		30.06.2020 r.	31.12.2019 r.
Jednostki konsolidowane metodą pełną			
Dom Maklerski Banku Handlowego S.A.	Warszawa	100,00	100,00
Handlowy-Leasing Sp. z o.o.	Warszawa	97,47	97,47
Handlowy Investments S.A.	Luksemburg	100,00	100,00
PPH Spomasz Sp. z o.o. w likwidacji	Warszawa	100,00	100,00
Handlowy-Inwestycje Sp. z o.o.	Warszawa	100,00	100,00

2. Oświadczenie o zgodności

Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy zostało sporządzone zgodnie z wymogami Międzynarodowego Standardu Rachunkowości MSR 34 „Śródroczna Sprawozdawczość Finansowa”, który został zatwierdzony przez Unię Europejską i z innymi obowiązującymi przepisami.

Nie zawiera ono wszystkich informacji wymaganych dla pełnego rocznego sprawozdania finansowego i powinno być czytane łącznie z rocznym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym Grupy za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 roku.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 29 marca 2018 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz. U. z 2018 r., poz. 757), Bank jest zobligowany do publikacji wyników finansowych za okres 6 miesięcy, kończący się 30 czerwca 2019 roku, który jest uznawany za bieżący śródroczny okres sprawozdawczy.

Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Banku zostało zatwierdzone przez Zarząd Banku w dniu 24 sierpnia 2020 roku.

Niniejsze śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności przez Grupę w okresie co najmniej 12 miesięcy od daty publikacji. Na dzień podpisania skonsolidowanego sprawozdania finansowego Zarząd Banku nie stwierdza istnienia faktów i okoliczności, które wskazywałyby na zagrożenia dla możliwości kontynuacji działalności przez Grupę w okresie 12 miesięcy od daty publikacji na skutek zaniechania bądź istotnego ograniczenia przez Grupę dotychczasowej działalności. W szczególności, dokonano oceny wpływu pandemii Covid-19 na sytuację finansową Grupy – opisano w Nocie 38.

3. Znaczące zasady rachunkowości

Zasady rachunkowości przyjęte przy sporządzeniu skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy za pierwsze półrocze 2020 roku są zgodne z zasadami rachunkowości przyjętymi i opisanymi w rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 roku, z wyjątkiem obciążenia podatkiem dochodowym, które zostało skalkulowane zgodnie z zasadami określonymi w MSR 34.

Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy zostało przygotowane za okres od 1 stycznia 2020 roku do 30 czerwca 2020 roku, a dla skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej według stanu na dzień 30 czerwca 2020 roku. Porównawcze dane finansowe zostały zaprezentowane za okres od 1 stycznia 2019 roku do 30 czerwca 2019 roku, a dla skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej według stanu na dzień 31 grudnia 2019 roku.

Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy zostało sporządzone w złotych polskich (waluta prezentacji) w zaokrągleniu do tysiąca złotych.

Sporządzenie skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy zgodnie z MSSF wymaga od kierownictwa dokonania pewnych szacunków oraz przyjęcia związanych z nimi założeń, które mają wpływ na kwoty prezentowane w sprawozdaniu finansowym. Przy sporządzeniu tego sprawozdania Grupa przyjęła te same zasady oszacowania, które zastosowano do rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 roku, z uwzględnieniem informacji zawartych w nocie 38 „Wpływ COVID-19 na działalność Grupy”.

Szacunki i związane z nimi założenia dokonywane są w oparciu o dostępne dane historyczne oraz szereg innych czynników, które w danych warunkach uznane zostaną za właściwe i które stanowią podstawę do dokonania szacunków odnośnie wartości bilansowych aktywów i zobowiązań, których wartości nie można określić w sposób jednoznaczny na podstawie innych źródeł. Rzeczywiste wartości mogą się jednak różnić od wartości szacunkowych.

Szacunki i związane z nimi założenia podlegają bieżącym przeglądom. Korekty szacunków ujmowane są w okresie, w którym dokonano zmiany szacunku, jeżeli korekta dotyczy tylko tego okresu lub w okresie, w którym dokonano zmiany i okresach przyszłych, jeżeli korekta wpływa zarówno na bieżący, jak i przyszłe okresy.

Z uwagi na sytuację pandemiczną i jej wpływ na gospodarkę, szacunki w zakresie określonych pozycji bilansowych zostały poddane szczególnej weryfikacji, co zostało opisane w nocie 38.

Kluczowe szacunki zostały zaprezentowane w rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy za rok 2019. Dodatkowo w odniesieniu do sprawozdań śródrocznych Grupa stosuje zasadę ujmowania obciążeń wyniku finansowego z tytułu podatku dochodowego na podstawie szacunku rocznej efektywnej stawki podatku dochodowego, jakiej Grupa oczekuje w pełnym roku obrotowym.

Standardy i interpretacje oczekujące na zatwierdzenie przez Unię Europejską, w tym:

- MSSF 17 „Ubezpieczenia” zastępujący dotychczas obowiązujący MSSF 4 „Umowy ubezpieczeniowe” i wprowadzający kompleksowe uregulowania w obszarze rachunkowego podejścia do umów ubezpieczeniowych, a w szczególności wyceny wynikających z nich zobowiązań. Standard eliminuje dotychczas dopuszczaną przez MSSF 4 różnorodność w ujęciu rachunkowym umów ubezpieczeniowych ze względu na krajowe jurysdykcje,
- zmiana MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych” w zakresie prezentacji zobowiązań finansowych w podziale na krótko i długoterminowe, doprecyzowująca kryteria klasyfikacji zobowiązania jako długoterminowe,
- Zmiany do MSSF 3 polegające na aktualizacji odniesienia do założeń koncepcyjnych,
- Zmiany do MSR 16 zabraniające odliczania od kosztu wytworzenia pozycji rzeczowych aktywów trwałych jakichkolwiek wpływów ze sprzedaży pozycji wytworzonych w trakcie doprowadzenia tego składnika aktywów do miejsca i stanu umożliwiającego mu działanie w sposób zamierzony przez kierownictwo. Zamiast tego jednostka ujmuje przychody ze sprzedaży takich pozycji oraz koszt wytworzenia tych pozycji w rachunku zysków i strat. Data obowiązywania - okres roczny rozpoczynający się 1 stycznia 2022 roku lub po tej dacie,
- Zmiany do MSR 37 precyzujące, że „koszt wykonania” umowy rodzącej obciążenia obejmuje „koszty bezpośrednio związane z umową”. Koszty bezpośrednio związane z umową mogą być kosztami inkrementalnymi związanymi z wykonaniem umowy lub alokacją innych kosztów, które są bezpośrednio związane z realizacją umów. Data obowiązywania - okres roczny rozpoczynający się 1 stycznia 2022 roku lub po tej dacie,
- zmiany do MSSF 16 wprowadzające zwolnienie z ujmowania obniżek czynszu w związku z COVID-19 jako modyfikacji leasingu,
- zmiany do MSSF 4 wydane 25 czerwca 2020r. w związku z przesunięciem daty wejścia w życie MSSF 17, w zakresie obowiązku dostosowania do MSSF 9,

nie będą miały istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe.

Standardy i interpretacje obowiązujące od 1 stycznia 2020r.:

- zmiana MSSF 3 „Połączenia jednostek” precyzująca sposób oceny, czy nabycie działalności stanowi połączenie jednostek,
- zmiany w założeniach koncepcyjnych wprowadzające kompleksowe wskazania w zakresie raportowania finansowego, m.in. regulujące obszar wyceny i jej podstawy, prezentacji i ujawnień, wyłączenia składników aktywów

i zobowiązań z bilansu, a także aktualizację i wyjaśnienia określonych pojęć. Nie wpływają istotnie na sprawozdanie finansowe,

- zmiany do MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych” i MSR 8 „Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów” w zakresie uszczegółowienia definicji terminu „istotny” i dostosowania do definicji używanej w założeniach koncepcyjnych. Nie wpływają istotnie na sprawozdanie finansowe;
- zmiany do MSSF 9, MSR 39 oraz MSSF 7 mające zastosowanie do wszystkich powiązań zabezpieczających, na które ma wpływ niepewność wynikająca z reformy wskaźników stóp procentowych. Zmiany wprowadzają czasowe zwolnienie ze stosowania określonych wymogów rachunkowości zabezpieczeń, w taki sposób, aby reforma wskaźników stóp procentowych nie powodowała rozwiązania rachunkowości zabezpieczeń. Zmiany wymagają również aby jednostki ujawniły inwestorom dodatkowe informacje o powiązaniach zabezpieczających, na które mają wpływ powyższe niepewności. Nie wpływa istotnie na sprawozdanie finansowe.

Podatek dochodowy w śródrocznych sprawozdaniach finansowych

Podatek dochodowy w śródrocznych sprawozdaniach finansowych jest ustalany zgodnie z MSR 34. Obciążenie podatkowe jest obliczane przy zastosowaniu oszacowanej średniej rocznej efektywnej stawki podatkowej, zastosowanej do zysku brutto osiągniętego w danym okresie śródrocznym. Obliczenie średniej rocznej efektywnej stawki podatku dochodowego wymaga użycia prognozy zysku brutto za cały rok obrotowy oraz różnic trwałych dotyczących wartości bilansowych i podatkowych aktywów i zobowiązań.

Waluty obce

Pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej i zobowiązania warunkowe udzielone i otrzymane wyrażone w walutach obcych przelicza się na złote polskie według kursu średniego ustalonego dla danej waluty przez Prezesa Narodowego Banku Polskiego („NBP”) na dzień sporządzenia skonsolidowanego śródrocznego sprawozdania z sytuacji finansowej.

Transakcje wyrażone w walutach obcych przy początkowym ujęciu przelicza się na walutę funkcjonalną (złoty polski) według kursu obowiązującego w dniu transakcji.

Różnice kursowe wynikające z rewaluacji walutowych pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej oraz rozliczenia transakcji walutowych zaliczane są do wyniku z pozycji wymiany, w ramach wyniku na handlowych instrumentach finansowych i rewaluacji.

Kursy podstawowych walut zastosowane przy sporządzaniu niniejszego sprawozdania finansowego są następujące:

w zł		30 czerwca 2020 r.	31 grudnia 2019 r.	30 czerwca 2019 r.
1	USD	3,9806	3,7977	3,7336
1	CHF	4,1818	3,9213	3,8322
1	EUR	4,4660	4,2585	4,2520

4. Sprawozdawczość dotycząca segmentów działalności

Segment działalności jest dającą się wyodrębnić częścią działalności Grupy, generującą przychody i koszty (w tym z transakcji wewnątrz Grupy), której wyniki operacyjne są regularnie analizowane przez Zarząd jednostki dominującej jako główny organ decyzyjny Grupy, w celu alokacji zasobów oraz oceny jej działalności.

Grupa jest zarządzana na poziomie dwóch głównych segmentów – Bankowości Instytucjonalnej i Bankowości Detalicznej. Wycena aktywów i pasywów oraz ustalanie wyniku finansowego segmentu dokonywane jest zgodnie z zasadami rachunkowości stosowanymi przez Grupę dla potrzeb sporządzenia sprawozdań finansowych, z uwzględnieniem transakcji pomiędzy segmentami w ramach Grupy.

Przyporządkowania aktywów i zobowiązań oraz przychodów i kosztów Grupy do segmentów dokonano na podstawie wewnętrznych informacji przygotowywanych dla potrzeb zarządczych. Transfer finansowania pomiędzy segmentami Grupy oparty jest na stawkach bazujących na stopach rynkowych. Stawki transferowe są ustalane według tych samych zasad dla obu segmentów, a ich zróżnicowanie wynika jedynie ze struktury terminowej i walutowej aktywów i zobowiązań. Podstawą oceny wyników działalności segmentu jest zysk lub strata brutto.

Działalność Grupy prowadzona jest wyłącznie na terenie Polski.

Bankowość Instytucjonalna

W ramach segmentu Bankowości Instytucjonalnej Grupa oferuje produkty i świadczy usługi podmiotom gospodarczym, jednostkom samorządowym oraz dla sektora budżetowego. Oferta Grupy w segmencie Bankowości Instytucjonalnej obejmuje m.in.:

- Usługi kredytowe i depozytowe,
- Usługi zarządzania gotówką,
- Usługi finansowania handlu,

- Usługi maklerskie,
- Leasing,
- Usługi powiernictwa papierów wartościowych,
- Produkty skarbu na rynkach finansowych i towarowych,
- Usługi bankowości inwestycyjnej na lokalnym i międzynarodowym rynku kapitałowym, w tym usługi doradztwa, pozyskiwania i gwarantowania finansowania poprzez publiczne i niepubliczne emisje instrumentów finansowych.

Działalność segmentu obejmuje także transakcje na rynkach instrumentów kapitałowych, dłużnych oraz pochodnych.

Bankowość Detaliczna

Segment Bankowości Detalicznej dostarcza produkty i usługi finansowe klientom indywidualnym, a także w ramach CitiBusiness mikroprzedsiębiorstwom oraz osobom fizycznym prowadzącym działalność gospodarczą. Pełen zakres produktów bankowych w segmencie Bankowości Detalicznej obejmuje:

- Prowadzenie rachunków bieżących i oszczędnościowych,
- Pożyczki gotówkowe,
- Kredyty hipoteczne,
- Karty kredytowe,
- Usługi zarządzania majątkiem,
- Pośrednictwo w sprzedaży produktów inwestycyjnych i ubezpieczeniowych.

Wyniki finansowe Grupy według segmentów działalności

w tys. zł	Za okres		01.01. – 30.06.2020				01.01. – 30.06.2019			
	Bankowość Instytucjonalna	Bankowość Detaliczna	Razem	Bankowość Instytucjonalna	Bankowość Detaliczna	Razem	Bankowość Instytucjonalna	Bankowość Detaliczna	Razem	
Wynik z tytułu odsetek	302 783	264 279	567 062	248 955	316 746	565 701				
Wynik wewnętrzny z tytułu odsetek, w tym:	(29 915)	29 915	-	(33 338)	33 338	-				
przychody wewnętrzne	-	29 915	29 915	-	33 338	33 338				
koszty wewnętrzne	(29 915)	-	(29 915)	(33 338)	-	(33 338)				
Wynik z tytułu opłat i prowizji	165 239	99 531	264 770	148 827	138 319	287 146				
Przychody z tytułu dywidend	1 186	10 242	11 428	1 262	8 598	9 860				
Wynik na handlowych instrumentach finansowych i rewaluacji	77 932	16 410	94 342	174 103	13 539	187 642				
Wynik na inwestycyjnych dłużnych aktywach finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	174 201	-	174 201	54 147	-	54 147				
Wynik na inwestycjach kapitałowych i pozostałych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	4 145	-	4 145	12 274	925	13 199				
Wynik na rachunkowości zabezpieczeń	(1 463)	-	(1 463)	(758)	-	(758)				
Wynik na pozostałych przychodach i kosztach operacyjnych	1 462	(5 774)	(4 312)	5 812	(7 140)	(1 328)				
Koszty działania i koszty ogólnego zarządu	(310 958)	(310 214)	(621 172)	(310 942)	(309 903)	(620 845)				
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych	(11 179)	(42 846)	(54 025)	(9 944)	(32 636)	(42 580)				
Wynik z tytułu zbycia pozostałych aktywów	(160)	(234)	(394)	1	(32)	(31)				
Wynik z tytułu strat oczekiwanych aktywów finansowych oraz rezerwy na zobowiązania pozabilansowe	(137 963)	(65 536)	(203 499)	(81 995)	(52 767)	(134 762)				
Zysk operacyjny	265 225	(34 142)	231 083	241 742	75 649	317 391				
Udział w zyskach (stratach) netto podmiotów wycenianych metodą praw własności	-	-	-	-	-	-				
Podatek od niektórych instytucji finansowych	(50 862)	(12 740)	(63 602)	(32 264)	(11 941)	(44 205)				
Zysk brutto	214 363	(46 882)	167 481	209 478	63 708	273 186				
Podatek dochodowy			(51 818)			(80 560)				

w tys. zł	Za okres			01.01. – 30.06.2020			01.01. – 30.06.2019		
	Bankowość Instytucjonalna	Bankowość Detaliczna	Razem	Bankowość Instytucjonalna	Bankowość Detaliczna	Razem			
Zysk netto			115 663			192 626			

w tys. zł	Stan na dzień			30.06.2020			31.12.2019		
	Bankowość Instytucjonalna	Bankowość Detaliczna	Razem	Bankowość Instytucjonalna	Bankowość Detaliczna	Razem			
Aktywa	53 357 600	7 535 288	60 892 888	44 299 208	7 679 335	51 978 543			
Zobowiązania i kapitał własny, w tym:	43 706 586	17 186 302	60 892 888	35 665 583	16 312 960	51 978 543			
zobowiązania	37 758 688	15 678 945	53 437 633	30 254 827	14 649 061	44 903 888			

5. Zarządzanie ryzykiem

Ryzyko kredytowe

Głównym celem zarządzania ryzykiem kredytowym w Grupie jest wspieranie długoterminowego planu stabilnego rozwoju portfela kredytowego przy zachowaniu jego odpowiedniej jakości. Zarządzanie ryzykiem kredytowym realizowane jest w oparciu o polityki i procedury, które w spójny i jasny sposób definiują i komunikują standardy dotyczące identyfikacji, pomiaru, akceptacji, kontroli oraz monitorowania i raportowania ryzyka.

W bieżącym okresie sprawozdawczym Grupa w sposób szczególny realizowała czynności w ramach zarządzania ryzykiem kredytowym w związku z rozwojem otoczenia zewnętrznego. Grupa dokonała m.in. przeglądu portfela kredytowego klientów segmentu bankowości instytucjonalnej, wykonała analizy portfelowe odziedziczone istotnie zmieniające się scenariusze prognoz parametrów makroekonomicznych, jak również zmieniające się zachowania klientów (np. moratoria). Szczegóły zostały przedstawione w nocie 38.

Grupa zarządza swoimi ekspozycjami poprzez określanie i monitorowanie limitów, wyznaczonych w ramach ustalonych limitów kapitałowych i płynności, przy uwzględnieniu regulacji zewnętrznych.

Grupa monitoruje na bieżąco koncentrację ekspozycji kredytowych, starając się uniknąć sytuacji, w której portfel jest uzależniony od niewielkiej liczby klientów. W pierwszym półroczu 2020 roku zaangażowanie kredytowe Grupy w podmioty niebankowe nie przekroczyło limitu koncentracji wymaganego przez prawo.

W praktyce zarządzania ryzykiem kredytowym w Banku, grupowanie aktywów finansowych następuje w ramach grup, reprezentujących poziom ryzyka kredytowego danego instrumentu. Dla należności bez rozpoznanej utraty wartości, w obszarze bankowości detalicznej grupowanie następuje według przedziałów dni przeterminowania, natomiast w obszarze bankowości instytucjonalnej, Bank grupuje aktywa finansowe w przedziały ratingów ryzyka.

Koncentracja zaangażowań – klienci niebankowi*

w tys. zł	30.06.2020			31.12.2019		
	Zaangażowanie bilansowe**	Zaangażowanie z tytułu udzielonych zobowiązań finansowych i gwarancyjnych	Łączne zaangażowanie	Zaangażowanie bilansowe**	Zaangażowanie z tytułu udzielonych zobowiązań finansowych i gwarancyjnych	Łączne zaangażowanie
KLIENT 1	1 200 000	-	1 200 000	1 200 000	-	1 200 000
GRUPA 2	699 105	306 646	1 005 751	798 876	206 306	1 005 181
GRUPA 3	674 737	284 339	959 077	907 844	134 518	1 042 362
GRUPA 4	611 059	183 554	794 613	631 959	171 724	803 683
KLIENT 5	401 700	348 300	750 000	653 720	96 280	750 000
KLIENT 6	585 026	135 484	720 509	605 484	-	605 484
GRUPA 7	483 129	232 791	715 920	361 258	268 830	630 089
GRUPA 8	72 519	579 973	652 491	106 471	518 472	624 943
KLIENT 9	616 397	-	616 397	153 613	-	153 613
KLIENT 10	560 862	38 506	599 368	286 939	47 415	334 354
Razem	5 904 535	2 109 593	8 014 127	5 706 164	1 443 545	7 149 708

*Wg stanu na 30.06.2020. Dane na dzień 31.12.2019 stanowią dane porównawcze dla pozycji i nie obrazują koncentracji zaangażowań na dzień 31.12.2019.

**Nie obejmuje zaangażowań z tytułu posiadanych akcji i innych papierów wartościowych.

***Grupa rozumiana jako grupa kapitałowa, w skład której wchodzi jednostki, w stosunku do których Grupa Kapitałowa Banku Handlowego w Warszawie S.A. posiada zaangażowania.

Koncentracja zaangażowań wobec branż*

Branża gospodarki według PKD	30.06.2020		31.12.2019	
	w tys. zł	w %	w tys. zł	w %
Handel hurtowy, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi	4 469 833	16,18%	4 672 631	17,45%
Finansowa działalność usługowa, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych	3 574 764	12,94%	3 912 715	14,62%
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	1 738 384	6,29%	1 919 053	7,17%
Działalność wspomagająca usługi finansowe oraz ubezpieczenia i fundusze emerytalne	1 619 423	5,86%	689 813	2,58%
Działalność firm centralnych (head offices); doradztwo związane z zarządzaniem	1 588 223	5,75%	1 499 261	5,60%
Produkcja artykułów spożywczych	1 174 178	4,25%	1 141 985	4,27%
Handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi	1 086 907	3,93%	946 640	3,54%
Produkcja urządzeń elektrycznych	1 085 019	3,93%	1 134 162	4,24%
Wytwarzanie i przetwarzanie koksu i produktów rafinacji ropy naftowej	958 511	3,47%	937 344	3,50%
Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń	852 919	3,09%	906 495	3,39%
Pierwsze "10" branż gospodarki	18 148 160	65,68%	17 760 099	66,34%
Pozostałe branże	9 481 178	34,32%	9 011 187	33,66%
Razem	27 629 339	100,00%	26 771 286	100,00%

*Zaangażowanie bilansowe i pozabilansowe brutto wobec klientów instytucjonalnych (w tym banków) wg stanu na dzień 30.06.2020, dane na dzień 31.12.2019 stanowią dane porównawcze i nie obrazują koncentracji zaangażowań na dzień 31.12.2019.

Proces aktywnego zarządzania jakością portfela obejmuje, w zależności od rodzaju klienta, nadawanie ekspozycjom odpowiedniego ratingu, właściwej klasyfikacji wewnętrznej, monitoring liczby dni przeterminowania oraz zastosowanie odpowiednich działań restrukturyzacyjnych bądź windykacyjnych. Grupa posiada jednolity wewnętrzny system klasyfikacji należności na podstawie ustalonych kryteriów. System nadawanych ratingów i klasyfikacji odgrywa kluczową rolę przy ustalaniu poziomu odpisów na oczekiwane straty kredytowe.

Grupa nie wyróżnia odrębnych klas instrumentów finansowych posiadających niskie ryzyko kredytowe.

Grupa dokonuje odpisów na oczekiwane straty kredytowe, według opracowanych dla wszystkich aktywów finansowych, wewnętrznych zasad i metodyk kalkulacji odpisów. Dokonywane są one w ujęciu zagregowanym dla każdego z 3 etapów

- Etap 1: ekspozycje kredytowe, dla których ryzyko kredytowe nie zwiększyło się istotnie od momentu początkowego ujęcia
 - strata szacowana w horyzoncie 12 miesięcy (jest to część strat kredytowych oczekiwanych dla całego okresu narażenia na ryzyko, wynikająca z niewykonania zobowiązania w ciągu 12 miesięcy od dnia sprawozdawczego),
- Etap 2: ekspozycje kredytowe, dla których nastąpił istotny wzrost ryzyka kredytowego
 - straty kredytowe szacuje się dla całego okresu trwania ekspozycji,
- Etap 3: ekspozycje kredytowe, dla których nastąpił obiektywny dowód utraty wartości
 - straty kredytowe szacowane jak dla aktywów z utratą wartości.

Przypisanie ekspozycji do Etapu odbywa się, w zależności od sposobu zarządzania klientem (indywidualne lub grupowe), przy uwzględnieniu szerokiego zakresu informacji pozyskiwanych w ramach standardowych procesów zarządzania ryzykiem (w tym procesu Wczesnego Ostrzegania), dotyczących zarówno bieżących, jak i przyszłych zdarzeń, w tym czynników makroekonomicznych (uwzględnianych w scenariuszach makroekonomicznych przygotowywanych cyklicznie przez Głównego Ekonomistę) oraz liczby dni zaległości.

Grupa grupuje instrumenty finansowe dla potrzeb wyceny oczekiwanych strat kredytowych w ujęciu produktowym w obszarze bankowości detalicznej i w ujęciu segmentacyjnym dla homogenicznego portfela mikroprzedsiębiorstw z minimalnym udziałem w sumie należności brutto Grupy.

Przeterminowanie spłaty o ponad 30 dni dla aktywów finansowych jest przez Grupę brane pod uwagę przy identyfikowaniu wystąpienia istotnego wzrostu ryzyka kredytowego. W przypadku ekspozycji kredytowych z obszaru bankowości detalicznej, kryterium przeterminowania powyżej 30 dni jest bezpośrednią przesłanką dla zidentyfikowania istotnego wzrostu ryzyka kredytowego. Dla ekspozycji kredytowych w obszarze bankowości instytucjonalnej, przeterminowanie o ponad 30 dni jest brane pod uwagę podczas oceny potencjalnego wystąpienia istotnego wzrostu ryzyka kredytowego, natomiast jest to czynnik wspierający ocenę i mający charakter pośredni.

Grupa stosuje ogólną zasadę, że niewykonanie zobowiązania przez wierzyciela ma miejsce w przypadku wystąpienia jednego lub obu z poniższych zdarzeń:

- a) zwłoka w wykonaniu przez dłużnika wszelkich istotnych zobowiązań kredytowych wobec Grupy wynosi 90 dni i więcej,
- b) istnieje małe prawdopodobieństwo wywiązania się w pełni przez dłużnika ze swoich zobowiązań kredytowych wobec Grupy, bez konieczności podejmowania przez instytucję działań takich jak realizacja zabezpieczenia.

W celu dokonania oceny czy nastąpił istotny wzrost ryzyka kredytowego w ramach procesu klasyfikacji wewnętrznej oraz bieżącego procesu monitorowania, Grupa analizuje zmiany ryzyka niewykonania zobowiązania dla danej ekspozycji kredytowej, dokonując porównania bieżącej oceny ryzyka niewykonania zobowiązania dla ekspozycji kredytowej z oceną ryzyka niewykonania zobowiązania dokonaną w momencie początkowego ujęcia.

Ocena zmiany ryzyka niewykonania zobowiązania dla danej ekspozycji kredytowej dokonywana w ramach procesu klasyfikacji wewnętrznej oraz procesu monitorowania uwzględnia:

- czynniki jakościowe (w tym sygnały Wczesnego Ostrzegania),
- informacje ilościowe (obejmujące m.in. rating ryzyka dłużnika),
- oczekiwany okres życia ekspozycji,
- ewentualne przyznanie klientowi, ze względów ekonomicznych lub umownych, udogodnień (w zakresie warunków finansowych) wynikających z jego trudności finansowych, których w innym przypadku Grupy by nie udzielił (gdy udogodnienia te nie implikują pogorszenia przyszłych strumieni płatności).

W celu dokonania oceny czy nastąpił istotny wzrost ryzyka kredytowego, dla portfela Klientów Bankowości Detalicznej, Grupa cyklicznie, w ramach procesu analizy zmiany ryzyka niewykonania zobowiązania dla danej ekspozycji kredytowej, dokonuje porównania bieżącej oceny ryzyka niewykonania zobowiązania dla ekspozycji kredytowej, z oceną ryzyka niewykonania zobowiązania dokonaną w momencie początkowego ujęcia. Dodatkowo, uwzględniane są przesłanki jakościowe oparte o bieżącą długość okresu przeterminowania produktu kredytowego, dokonane czynności miękkiej restrukturyzacji oraz fakt braku dostępności informacji o prawdopodobieństwie niewykonania zobowiązania.

Oczekiwana strata, będąca podstawą określenia poziomu odpisów dla należności z rozpoznaną utratą wartości oraz istotnym wzrostem ryzyka kredytowego od początkowego ujęcia, wyznaczana jest w całym okresie życia ekspozycji. W przypadku ekspozycji ratalnych jest to okres do umownej daty zapadalności. Dla ekspozycji odnawialnych, kontraktowej termin zapadalności nie jest określony, w zastępstwie wyznaczany jest tzw. behawioralny termin zapadalności będący wynikiem empirycznej estymacji czasu życia produktu kredytowego.

Odpisy na oczekiwane straty kredytowe liczone są w oparciu o modele statystyczne dla grup aktywów łączonych w portfele o wspólnych cechach ryzyka kredytowego. W sprawozdaniu finansowym Grupa koryguje wartość ekspozycji kredytowych o wartość odpisów z tytułu oczekiwanych strat kredytowych.

W obszarze bankowości instytucjonalnej głównymi źródłami parametrów wchodzących w skład metodyki oczekiwanych strat kredytowych ('ECL') są wyniki wewnętrznych procesów oceny klienta oraz rezultaty modeli kredytowych.

- Stopa strat oczekiwanych jest pochodną ratingu klienta ustalonego na podstawie wewnętrznych modeli ratingowych. Metodyka ECL opisuje proces nakładania na istniejące ratingi, przewidywane w danym scenariuszu makroekonomicznym, rozkładów migracji. Uzyskuje się w ten sposób, w kolejnych okresach prognozy, prawdopodobieństwo migracji do danego przedziału ratingowego.
- Wartość parametru LGD wynika bezpośrednio z modelu dedykowanego dla klientów z utratą wartości.
- Wartość ekspozycji na kolejne okresy prognozy bazuje na dostępnych harmonogramach spłat jak i (dla produktów odnawialnych) na przewidywanej zmianie ekspozycji opisywanej wartością parametru CCF. Bazą do oszacowania tego parametru były wewnętrzne dane o kwotach wykorzystanych przez klientów przed identyfikacją przez Bank utraty wartości.
- Przypisanie do etapu bazuje na istniejącym w Grupie procesie oceny klienta używanym do zarządzania klientem. Proces ten uwzględnia zarówno czynniki ilościowe (np. rating klienta) jak i szereg czynników jakościowych (np. Sygnały Wczesnego Ostrzegania).
- Przyjęte przez Grupę terminy zapadalności wynikają bezpośrednio z umów z klientami oraz okresów w jakich Bank jest narażony na ewentualne ryzyko.

W obszarze bankowości detalicznej podstawą parametrów wchodzących w skład metodyki ECL są istniejące w Banku wewnętrzne modele oceny wiarygodności kredytowej klienta, informacje o etapie postępowania windykacyjnego oraz informacje z hurtowni danych Banku.

- Stopa strat oczekiwanych jest złożeniem szeregu modeli oceny wiarygodności kredytowej klienta, połączonych ze sobą za pomocą procesu nazwanego logiką integracyjną. Metodyka ECL, na podstawie prognoz dostarczonych przez Głównego Ekonomistę, przekształca rezultaty logiki integracyjnej tak, by wynik odzwierciedlał przewidywane zmiany w gospodarce. Tak uzyskane parametry, są następnie przykładane do wektorów strat oczekiwanych w okresie życia produktu, oszacowanych na podstawie historycznie obserwowanych stóp strat oczekiwanych. Wektory wartości odzysków są rezultatem analizy wysokości historycznie windykowanych należności dla homogenicznych populacji. Populacje zostały posegmentowane względem podobnych cech jak typ produktu, czas od momentu wejścia w default, wartość ekspozycji pozostającej do spłaty czy historycznie obserwowane spłaty.
- Wartość parametru EAD bazuje dla produktów ratalnych na przewidywanych harmonogramach spłat wygenerowanych w oparciu o długość kontraktu i oprocentowanie produktu. Dla produktów odnawialnych EAD bazuje na oszacowanym wewnętrznie wektorze parametru CCF odzwierciedlającym przewidywane w kolejnych okresach prognozy zmiany w wielkości ekspozycji.

W części detalicznej Grupy stosowane jest, oprócz kryterium 30 dni zaległości oraz kategorii foreborne, kryterium ilościowe – analiza zmiany poziomu PD od momentu powstania ekspozycji. Zgodnie ze standardem Grupa nie stosuje stałego progu, powyżej którego wzrost ryzyka automatycznie byłby uznawany za istotny. Wynika to z faktu, że ten sam wzrost parametru PD w wartościach bezwzględnych byłby bardziej znaczący dla ekspozycji o niższym początkowym ryzyku niż dla tych o wyższym. Wobec powyższego w banku stosowany jest dedykowany model, którego celem jest wyznaczenie progu, powyżej którego wzrost ryzyka będzie uznawany za istotny. W celu określenia relatywnego wzrostu bank stosuje zmienną będącą ilorazem prawdopodobieństwa defaultu w aktualnej dacie raportowej, oraz prawdopodobieństwa warunkowego wyliczonego na ten sam okres w momencie początkowego ujęcia. Próg określony jest jako punkt odcięcia, gdzie maksymalizowane jest

prawdopodobieństwo wystąpienia zdarzenia default w przypadku wzrostu wartości zmiennej objaśniającej. Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych.

Składnik aktywa finansowego lub grupa aktywów finansowych utraciły wartość wyłącznie gdy istnieją obiektywne dowody utraty wartości wynikające z jednego lub więcej zdarzeń mających miejsce po początkowym ujęciu składnika aktywów (zdarzenie powodujące stratę), a zdarzenie (lub zdarzenia) powodujące stratę ma wpływ na oczekiwane przyszłe przepływy pieniężne wynikające ze składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych, których wiarygodne oszacowanie jest możliwe.

Do obiektywnych dowodów utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów, w obszarze bankowości instytucjonalnej, zalicza się uzyskane przez Grupę informacje dotyczące następujących zdarzeń:

- znaczących trudności finansowych emitenta lub dłużnika,
- obniżenie ratingu klienta przez uznaną i akceptowaną przez Bank zewnętrzną instytucję oceny wiarygodności kredytowej¹,
- naruszenie warunków umowy, takie jak zdarzenie niewykonania zobowiązania lub niedokonanie płatności w wymaganym terminie, np. opóźnienia w spłacie rat kapitałowych lub odsetkowych,
- przyznania kredytobiorcy przez Bank, ze względów ekonomicznych lub umownych wynikających z trudności finansowych kredytobiorcy, udogodnień w zakresie warunków finansowych, których w innym przypadku Bank by nie udzielił,
- wysokiego prawdopodobieństwa upadłości klienta lub uzyskanie informacji o wszczęciu postępowania upadłościowego, wystąpienie przez dłużnika o ogłoszenie upadłości lub o przyznanie podobnej ochrony lub postawienie dłużnika w stan upadłości bądź przyznanie mu podobnej ochrony, jeżeli umożliwiłoby mu to uniknięcie lub opóźnienie spłaty zobowiązań kredytowych,
- wniosek Banku o nadanie oświadczenia Dłużnika o poddaniu się egzekucji klauzuli wykonalności,
- istotne pogorszenie się sytuacji gospodarczej, które może mieć wpływ na ryzyko niespłacenia zobowiązań przez dłużnika,
- opóźnienie w spłacie płatności z tytułu umowy 90 dni i więcej,

oraz inne zdarzenia, które mogą mieć negatywny wpływ na możliwe do oceny przyszłe przepływy gotówkowe z tytułu ekspozycji kredytowej.

Do obiektywnych dowodów utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów w obszarze detalicznym zalicza się spełnienie nawet jednej z niżej wymienionych przesłanek przez jakąkolwiek z posiadanych przez klienta ekspozycji:

- wystąpienie opóźnień w spłacie rat kapitałowo-odsetkowych, minimalnej kwoty do zapłaty, prowizji lub przekroczenie dozwolonego limitu. Na potrzeby rozpoznania utraty wartości przyjmuje się, że opóźnienie w spłacie jest równe lub przekracza 90 dni na moment wyliczania odpisu (niezależnie od wysokości ekspozycji oraz kwoty przeterminowania);
- Udzielenie modyfikacji warunków umowy (restrukturyzacje), w rezultacie których wartość bieżąca przepływów pieniężnych spada poniżej wartości księgowej sprzed modyfikacji;
- Wypowiedzenie umowy z przyczyn innych niż opóźnienie w spłacie w przypadku produktów hipotecznych;
- Wystąpienie przesłanek jakościowych:
 - śmierć,
 - bankructwo,
 - trwałe kalectwo lub poważna choroba,
 - nadużycie finansowe,
 - uzyskanie informacji o wszczęciu postępowania upadłościowego klienta lub ogłoszenie przez klienta upadłości,
 - utrata wartości lub zagrożenie utraty wartości zabezpieczenia,
 - pobyt klienta w areszcie lub więzieniu,
 - częściowe umorzenie kapitału,
 - wypowiedzenie umowy,
 - wniosek Grupy o wszczęcie postępowania egzekucyjnego wobec klienta.

W przypadku klientów, którzy nie spełniają kryteriów restrukturyzacyjnych, a w szczególności dla których wdrożono ścieżkę prawną (upadłość, egzekucja, spór sądowy) bez perspektyw powrotu formuły spłat z podstawowej działalności operacyjnej klienta, prowadzony jest proces windykacji, a należności podlegają spisaniu w straty. Głównym celem tego procesu jest maksymalizacja odzyskiwanych przez Bank kwot zaległych ekspozycji. W procesie windykacji Bank wypracuje z klientem formułę współpracy, w trakcie której aktywność Banku nie ogranicza się tylko do działań prawnych, ale również w miarę możliwości prowadzona jest bieżąca współpraca. W przypadku, jeśli spłata ekspozycji jest zagrożona z uwagi na słaby standing finansowy dłużnika lub poprzez transfer aktywów poza zasięg windykacji, w wyjątkowych przypadkach możliwa jest sprzedaż ekspozycji.

Grupa ustanowiła i stosuje okres kwarantanny dla ekspozycji przestających być klasyfikowanymi jako aktywa Etapu 3. W obszarze bankowości instytucjonalnej zmiana statusu z utraty wartości na brak utraty wartości może mieć miejsce wówczas, gdy nie wystąpiły zaległości płatnicze wobec Banku w okresie 12 miesięcy oraz kwota główna i związane z nią należności

¹ poniżej poziomu odpowiadającemu ratingowi wewnętrznemu 7- (czyli dla CCC- Standard & Poors i Caa3 Moody's)

dodatkowe wynikające z umowy są możliwe do odzyskania w całości. Zasadniczą przesłanką do zmiany statusu z utraty wartości na brak utraty wartości jest całkowite odzyskanie zdolności kredytowej.

W obszarze detalicznym, mechanizm kwarantanny polega na utrzymaniu klienta w statusie utraty wartości przez kolejne 9 miesięcy od ustąpienia wszystkich przesłanek utraty wartości.

Grupa korzysta ze scenariuszy makroekonomicznych zawierających zmienne objaśniające w modelach wykorzystywanych do pomiaru strat oczekiwanych. Scenariusze przygotowuje się przez Głównego Ekonomistę Banku min. raz na kwartał w horyzoncie 3 letnim w podziale na kwartały (scenariusz bazowy z wagą 60% oraz odchylenie pozytywne i negatywne od tego scenariusza z wagą 20%).

W obszarze bankowości instytucjonalnej Grupa podzieliła portfel kredytowy na branże pod kątem ich wrażliwości na warunki makroekonomiczne, zidentyfikowała te zmienne makroekonomiczne, które najlepiej wyjaśniały historyczne zmiany jakości kredytowej oraz przeanalizowała zależności od czynników makroekonomicznych za pomocą metod statystycznych. Finalnie, Grupa dla każdej z ustalonych klas wrażliwości branż zbudowała model pozwalający na uzależnienie współczynnika determinującego poziom migracji klientów pomiędzy ratingami od tych czynników.

W obszarze bankowości detalicznej, na poziomie homogenicznych portfeli produktowych, Grupa, za pomocą metod statystycznych zbudowała równania uzależniające wysokości rocznych stóp strat od czynników makroekonomicznych. Tak powstałe modele pozwalają na dynamiczne kształtowanie wysokości odpisów z tytułu strat oczekiwanych w zależności od przewidywanych zmian w gospodarce.

Scenariusze makroekonomiczne w obszarze bankowości instytucjonalnej obejmują poniższe zmienne:

- roczną zmianę indeksu WIG20,
- stopę bezrobocia,
- inflację,
- PKB,
- stopę bezrobocia „BAEL”,
- WIBOR 3 miesięczny,

natomiast bankowość detaliczna wykorzystuje w modelowaniu oczekiwanych strat kredytowych trzy zmienne:

- stopę bezrobocia,
- stopę bezrobocia „BAEL”,
- roczną zmianę indeksu WIG.

Scenariusze i zmienne makroekonomiczne są aktualizowane w cyklach kwartalnych.

W ramach oceny adekwatności stosowanej metodyki służącej wyznaczeniu strat oczekiwanych oraz rezerwy, Grupa regularnie, co najmniej raz w roku, przeprowadza analizę w celu weryfikacji, w jakim stopniu dokonane odpisy na straty oczekiwane miały odzwierciedlenie w rzeczywistości poniesionych stratach. Dodatkowo modele używane do wyznaczania odpisów na straty oczekiwane podlegają ocenie niezależnego Biura Walidacji Modeli.

Grupa rozpoznaje i zarządza ryzykiem kredytowym kontrahenta w transakcjach instrumentami finansowymi w oparciu o wewnętrzne limity na zaangażowanie przedrozliczeniowe i rozliczeniowe. Ekspozycjom tym nadawane są również ratingi kredytowe.

Poniżej zaprezentowano zestawienie określające maksymalną ekspozycję Grupy na ryzyko kredytowe.

w tys. zł	Nota	30.06.2020	31.12.2019
Należności od Banku Centralnego		1 847 841	3 300 490
Należności od banków (brutto)	14	815 881	1 168 278
Należności od klientów instytucjonalnych (brutto)*	17	16 688 553	16 714 183
Należności od klientów indywidualnych (brutto)*	17	7 598 624	7 706 947
Dłużne papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	15	3 207 389	3 881 815
Instrumenty pochodne	15	3 459 547	1 524 780
Inwestycyjne dłużne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	16	25 262 575	15 484 578
Inne aktywa finansowe	19	145 109	106 183
Zobowiązania warunkowe udzielone	32	16 935 989	15 441 954
		75 961 508	65 330 500

*Na dzień 30 czerwca 2020 roku wartość zabezpieczeń pomniejszających maksymalną ekspozycję na ryzyko kredytowe dla należności od klientów instytucjonalnych wyniosła 2 876 578 tys. zł (31 grudnia 2019 roku: 3 289 249 tys. zł) a dla należności od klientów indywidualnych wyniosła 2 067 880 zł (31 grudnia 2019 roku: 1 922 434 tys. zł).

Poniżej został zaprezentowany portfel Grupy, pogrupowany na należności klientów z rozpoznaną utratą wartości (Etap 3) oraz należności bez utraty wartości (Etap 1 i 2). Struktura portfela zaangażowań wobec banków i klientów z punktu widzenia ryzyka kredytowego na dzień 30 czerwca 2020 roku:

Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A.
za okres 6 miesięcy kończący się 30 czerwca 2020 roku

w tys. zł	30.06.2020				Razem z uwzgl. odsetek naliczonych dla ekspozycji do Etapu 3
	Należności od instytucjonalnych klientów	Należności od klientów indywidualnych	Należności od banków	Razem	
Należności z rozpoznaną utratą wartości (Etap 3)					
Wartość brutto	537 548	359 560	-	897 108	1 169 627
Odpisy z tytułu oczekiwanej straty kredytowej	(352 189)	(284 717)	-	(636 906)	(909 426)
Wartość netto	185 359	74 843	-	260 202	260 202
Należności bez rozpoznanej utraty wartości (Etap 2)					
wg ratingu ryzyka					
rating ryzyka 1-4-	289 482	-	-	289 482	289 482
rating ryzyka +5-6-	1 575 811	0	3	1 575 814	1 575 814
rating ryzyka +7 i powyżej	355 099	-	-	355 099	355 100
wg przeterminowania należności					
bez opóźnień w spłacie	-	733 970	-	733 970	733 970
1-30 dni	-	65 317	-	65 317	65 317
31-90 dni	-	23 157	-	23 157	23 157
Wartość brutto	2 220 392	822 444	3	3 042 839	3 042 840
Odpisy z tytułu oczekiwanej straty kredytowej	(51 311)	(72 569)	(0)	(123 880)	(123 882)
Wartość netto	2 169 081	749 875	3	2 918 958	2 918 958
Należności bez rozpoznanej utraty wartości (Etap 1)					
wg ratingu ryzyka					
rating ryzyka 1-4-	10 145 696	-	374 497	10 520 193	10 520 194
rating ryzyka +5-6-	3 784 916	-	441 372	4 226 287	4 226 288
wg przeterminowania należności					
bez opóźnień w spłacie	2	6 305 407	9	6 305 418	6 305 418
1-30 dni	-	111 212	-	111 212	111 212
31-90 dni	-	-	-	-	-
Wartość brutto	13 930 614	6 416 619	815 878	21 163 111	21 163 112
Odpisy z tytułu oczekiwanej straty kredytowej	(63 030)	(31 944)	(3 376)	(98 350)	(98 351)
Wartość netto	13 867 584	6 384 675	812 501	21 064 761	21 064 761
Łączna wartość brutto	16 688 553	7 598 624	815 880	25 103 057	25 375 579
Odpisy z tytułu oczekiwanej straty kredytowej	(466 530)	(389 230)	(3 376)	(859 137)	(1 131 659)
Łączna wartość netto	16 222 023	7 209 394	812 504	24 243 921	24 243 921

Na dzień 30 czerwca 2020 roku Grupa nie zidentyfikowała aktywów POCI (aktywa nabyte bądź udzielone z początkową stratą oczekiwaną).

Struktura portfela zaangażowań wobec banków i klientów z punktu widzenia ryzyka kredytowego na dzień 31 grudnia 2019 roku:

w tys. zł	31.12.2019				Razem z uwzgl. odsetek naliczonych dla ekspozycji do Etapu 3
	Należności od instytucjonalnych klientów	Należności od klientów indywidualnych	Należności od banków	Razem	
Należności z rozpoznaną utratą wartości (Etap 3)					
Wartość brutto	526 651	315 109	-	841 760	1 153 104

Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A.
za okres 6 miesięcy kończący się 30 czerwca 2020 roku

w tys. zł	31.12.2019					Razem z uwzgl. odsetek naliczonych dla ekspozycji do Etapu 3
	Należności od instytucjonalnych	Należności od klientów indywidualnych	Należności od banków	Razem		
Odpisy z tytułu oczekiwanej straty kredytowej	(316 380)	(242 829)	-	(559 209)	(870 553)	
Wartość netto	210 271	72 280	-	282 551	282 551	
Należności bez rozpoznanej utraty wartości (Etap 2)						
wg ratingu ryzyka						
rating ryzyka 1-4-	209 328	-	3	209 331	209 331	
rating ryzyka +5-6-	1 062 988	-	-	1 062 988	1 062 993	
rating ryzyka +7 i powyżej	103 981	-	-	103 981	103 981	
wg przeterminowania należności						
bez opóźnień w spłacie	-	836 264	-	836 264	836 264	
1-30 dni	-	102 726	-	102 726	102 726	
31-90 dni	-	40 256	-	40 256	40 256	
Wartość brutto	1 376 297	979 246	3	2 355 545	2 355 550	
Odpisy z tytułu oczekiwanej straty kredytowej	(18 896)	(61 054)	-	(79 950)	(79 954)	
Wartość netto	1 357 401	918 192	3	2 275 595	2 275 595	
Należności bez rozpoznanej utraty wartości (Etap 1)						
wg ratingu ryzyka						
rating ryzyka 1-4-	11 955 828	-	751 707	12 707 535	12 707 543	
rating ryzyka +5-6-	2 856 700	433	416 556	3 273 690	3 273 690	
wg przeterminowania należności						
bez opóźnień w spłacie	-	6 248 508	13	6 248 521	6 248 521	
1-30 dni	-	163 650	-	163 650	163 650	
31-90 dni	-	-	-	-	-	
Wartość brutto	14 812 528	6 412 591	1 168 276	22 393 396	22 393 404	
Odpisy z tytułu oczekiwanej straty kredytowej	(28 174)	(23 216)	(2 594)	(53 984)	(53 991)	
Wartość netto	14 784 355	6 389 375	1 165 682	22 339 412	22 339 412	
Łączna wartość brutto	16 715 476	7 706 947	1 168 279	25 590 701	25 902 057	
Odpisy z tytułu oczekiwanej straty kredytowej	(363 450)	(327 099)	(2 594)	(693 143)	(1 004 499)	
Łączna wartość netto	16 352 026	7 379 848	1 165 685	24 897 559	24 897 559	

Na dzień 31 grudnia 2019 roku Grupa nie zidentyfikowała aktywów POCI (aktywa nabyte bądź udzielone z początkową stratą oczekiwaną).

Struktura instrumentów pochodnych z punktu widzenia ryzyka kredytowego:

w tys. zł	30.06.2020			31.12.2019		
	Transakcje z klientami instytucjonalnymi	Transakcje z klientami indywidualnymi	Transakcje z bankami	Transakcje z klientami instytucjonalnymi	Transakcje z klientami indywidualnymi	Transakcje z bankami
Instrumenty pochodne wg ratingu ryzyka						
rating ryzyka 1-4-	2 279 995	10 361	1 042 482	863 565	8 894	587 849
rating ryzyka +5-6-	61 056	-	58 814	40 085	-	24 320
rating ryzyka +7 i powyżej	6 839	-	-	67	-	-
Razem	2 347 891	10 361	1 101 295	903 718	8 894	612 169

Poniżej zaprezentowano podział ekspozycji w portfelu dłużnych papierów wartościowych przeznaczonych do obrotu oraz w portfelu dłużnych papierów wartościowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody według ratingów agencji Fitch.

Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A.
za okres 6 miesięcy kończący się 30 czerwca 2020 roku

w tys. zł	30.06.2020		31.12.2019	
	Dłużne papiery wartościowe przeznaczone do obrotu*	Dłużne papiery wartościowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	Dłużne papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	Dłużne papiery wartościowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody
Rating emitenta agencji Fitch				
A (w tym: od A- do AAA)	3 207 389	25 262 575	3 881 815	15 484 578
Razem	3 207 389	25 262 575	3 881 815	15 484 578

Struktura zobowiązań warunkowych udzielonych z punktu widzenia ryzyka kredytowego na dzień 30 czerwca 2020 roku:

w tys. zł	30.06.2020		
	Zobowiązania wobec klientów instytucjonalnych	Zobowiązania wobec klientów indywidualnych	Zobowiązania wobec banków
Zobowiązania warunkowe udzielone (Etap 3)	30 787	1 170	-
wg ratingu ryzyka			
rating ryzyka +7 i powyżej	30 787	-	-
Zobowiązania warunkowe udzielone (Etap 2)	1 170 886	1 250 719	580
wg ratingu ryzyka			
rating ryzyka 1-4-	166 033	-	-
rating ryzyka +5-6-	887 091	-	580
rating ryzyka +7 i powyżej	117 762	-	-
Zobowiązania warunkowe udzielone (Etap 1)	8 980 609	5 169 751	331 486
wg ratingu ryzyka			
rating ryzyka 1-4-	6 925 667	-	324 764
rating ryzyka +5-6-	2 054 942	-	6 722
Razem	10 182 283	6 421 640	332 067

Struktura zobowiązań warunkowych udzielonych z punktu widzenia ryzyka kredytowego na dzień 31 grudnia 2019 roku:

w tys. zł	31.12.2019		
	Zobowiązania wobec klientów instytucjonalnych	Zobowiązania wobec klientów indywidualnych	Zobowiązania wobec banków
Zobowiązania warunkowe udzielone (Etap 3)	67 574	1 306	-
wg ratingu ryzyka			
rating ryzyka +7 i powyżej	67 574	-	-
Zobowiązania warunkowe udzielone (Etap 2)	639 821	1 219 855	3 323
wg ratingu ryzyka			
rating ryzyka 1-4-	132 895	-	-
rating ryzyka +5-6-	426 514	-	3 323
rating ryzyka +7 i powyżej	80 412	-	-
Zobowiązania warunkowe udzielone (Etap 1)	8 177 658	4 964 158	368 259
wg ratingu ryzyka			
rating ryzyka 1-4-	6 828 244	-	364 951
rating ryzyka +5-6-	1 349 414	-	3 308
Razem	8 885 053	6 185 319	371 582

Poza ogólnymi zasadami ograniczania ryzyka kredytowego, Grupa posiada zdefiniowane zasady, specyficzne dla obszaru instytucjonalnego i detalicznego, przyjmowania, oceny, ustanawiania i monitorowania różnych rodzajów zabezpieczeń, w tym gwarancji, poręczeń i podobnych instrumentów wsparcia (zwanym dalej łącznie: zabezpieczeniami). Zasady te służą minimalizowaniu ryzyka rezydualnego związanego z przyjmowaniem zabezpieczeń.

W Grupie w ramach zarządzania ryzykiem kredytowym identyfikuje się ekspozycje „forborne”. Grupa uwzględnia ekspozycje „forborne” zgodnie z wymaganiami sprawozdawczymi wynikającymi ze Standardów Technicznych EBA/ITS/2013/03 oraz z dokumentu 2012/852 wydanych przez ESMA. W zakresie ekspozycji nieobsługiwanych i restrukturyzowanych Grupa stosuje wytyczne EBA EBA/GL/2018/06.

Grupa jako „forborne” traktuje ekspozycje, gdzie Grupa udziela dłużnikowi doświadczającemu trudności finansowych preferencyjnych warunków finansowania (np. na warunkach nierynkowych), które w innej sytuacji nie byłyby rozważane. Grupa poprzez preferencyjne warunki finansowania rozumie sytuację, w której np. zmodyfikowane oprocentowanie kredytu jest niższe niż umowna wartość oprocentowania sprzed restrukturyzacji i/lub zmodyfikowane oprocentowanie kredytu jest niższe niż oprocentowanie rynkowe dla danego okresu finansowania i ryzyka kredytowego.

Zakres, w którym zmieniane są warunki finansowania, ustalany jest indywidualnie dla każdego dłużnika, którego dotyczy przedmiotowa sytuacja. W szczególności działania takie obejmują:

- przejęcie aktywów,
- udzielenia nowego, zrestrukturyzowanego zaangażowania w celu częściowej lub całkowitej spłaty istniejącego zaangażowania,
- modyfikację warunków istniejącego zaangażowania, w tym zmiany harmonogramu spłat (np. wydłużenie okresu kredytowania), zmiany oprocentowania należności lub sposobu spłaty, lub redukcji kwoty do spłaty (kwoty głównej lub narosłych odsetek).

Proces nadawania ekspozycjom statusu „forborne” jest ściśle związany z procesem zarządzania ryzykiem kredytowym, w tym również z procesem rozpoznawania utraty wartości dla ekspozycji.

W przypadku klientów instytucjonalnych Grupa nadaje status „forborne” dla ekspozycji z rozpoznaną utratą wartości. W przypadku klientów indywidualnych status „forborne” może dotyczyć zarówno ekspozycji z portfela z rozpoznaną utratą wartości, jak i z portfela bez utraty wartości. Grupa jako „forborne” bez utraty wartości traktuje ekspozycje wobec których były przeprowadzone działania restrukturyzacyjne, natomiast zmiana warunków finansowania nie implikowała pogorszenia przyszłych strumieni płatności. W takich przypadkach zmiana statusu ekspozycji na „forborne” nie stanowi dowodu utraty wartości.

Ekspozycje ze zmodyfikowanymi warunkami podlegającymi zasadom w zakresie forbearance (ekspozycje forborne) są przedmiotem raportowania regulacyjnego oraz wewnętrznego.

Grupa przyjmuje, że ekspozycje pozostają w statusie „forborne” aż do ich całkowitej spłaty.

Wartości ekspozycji w statusie „forborne”:

<i>w tys. zł</i>	Wg stanu na dzień	
	30.06.2020	31.12.2019
Należności bez rozpoznanej straty oczekiwanej,	23 390 084	23 580 662
Należności bez rozpoznanej straty oczekiwanej (Etap 1), w tym:	20 347 259	21 225 119
podmiotów sektora niefinansowego	16 324 845	18 072 331
klientów instytucjonalnych	9 908 225	11 659 740
klientów indywidualnych	6 416 620	6 412 591
Należności bez rozpoznanej straty oczekiwanej (Etap 2), w tym:	3 042 825	2 355 543
podmiotów sektora niefinansowego	3 042 803	2 355 529
klientów instytucjonalnych	2 220 360	1 376 283
klientów indywidualnych	822 443	979 246
Należności z rozpoznaną stratą oczekiwaną (Etap 3), w tym:	897 093	841 760
podmiotów sektora niefinansowego	897 093	841 760
klientów instytucjonalnych, w tym:	537 532	526 651
„forborne”	187 939	169 297
klientów indywidualnych, w tym:	359 561	315 109
„forborne”	19 123	19 195
Należności od klientów brutto razem, w tym:	24 287 177	24 422 422
podmiotów sektora niefinansowego	20 264 741	21 269 620
klientów instytucjonalnych, w tym:	12 666 117	13 562 674
„forborne”	187 939	169 297
klientów indywidualnych, w tym:	7 598 624	7 706 946
„forborne”	19 123	19 195
Odpisy z tytułu straty oczekiwanej, w tym:	(855 760)	(690 548)
na należności „forborne”	(98 295)	(76 363)
Należności od klientów netto, razem, w tym:	23 431 417	23 731 874
należności „forborne”	108 767	112 129

Proces identyfikacji ekspozycji „forborne” nie uległ istotnym zmianom w stosunku do zasad opisanych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy za rok 2019. W sytuacji udzielenia wakacji kredytowych lub innych działań mitygujących skutki pandemii COVID-19 Grupa stosuje podejście spójne z wskazówkami regulacyjnymi w tym zakresie. W szczególności udzielenie wakacji kredytowych lub innych działań łagodzących skutki pandemii nie powoduje automatycznej identyfikacji ekspozycji typu „forborne”.

Ryzyko płynności

Ryzyko płynności jest definiowane jako niebezpieczeństwo niewywiązania się Grupy z wykonania wymagalnych zobowiązań finansowych wobec klientów i kontrahentów.

Celem zarządzania ryzykiem płynności jest terminowe wywiązanie się Grupy z wszystkich zobowiązań wobec swoich klientów oraz zabezpieczenie środków, w celu terminowego rozliczenia wszystkich transakcji na rynku pieniężnym.

W okresie pierwszej połowy 2020 roku, Bank utrzymał dotychczasowe mechanizmy zarządzania ryzykiem płynności w Grupie, tj. nie wprowadzono istotnych zmian w procesach, procedurach, systemach oraz politykach dotyczących zarządzania ryzykiem płynności. Jednocześnie, w związku z dynamiczną sytuacją gospodarczą, Bank wprowadził wzmożony monitoring sytuacji płynnościowej Banku oraz zwiększył częstotliwość posiedzeń Komitetu ds. Zarządzania Aktywami i Pasywami zwoływanych w celu bieżącego monitorowania płynności Banku i zarządzania ryzykiem płynności.

Regulacyjne miary płynności, wskaźniki M1-M4 i LCR, kształtowały się na bezpiecznym poziomie i wynosiły:

	30.06.2020	31.12.2019	Zmiana
M1 – Luka płynności krótkoterminowej (w tys. zł)	15 746 001	9 126 042	6 619 959
M2 – Współczynnik płynności krótkoterminowej	1,44	1,26	0,17
M3 - Współczynnik pokrycia aktywów niepięnych funduszami własnymi	5,03	4,98	0,05
M4 - Współczynnik pokrycia aktywów niepięnych i aktywów o ograniczonej płynności funduszami własnymi i środkami obcymi stabilnymi	1,89	1,58	0,30
LCR	177,97%	163,05%	14,92%

Poniżej przedstawione zostały wielkości skumulowanej urealnionej luki płynności oraz poziom aktywów płynnych na dzień 30 czerwca 2020 roku i 31 grudnia 2019 roku.

Skumulowana urealniona luka płynności na dzień 30 czerwca 2020 roku:

w tys. zł	Do 1 miesiąca	Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	Powyżej 3 miesięcy do 1 roku	Powyżej 1 roku do 2 lat	Powyżej 2 lat
Aktywa	27 812 677	64 823	736 975	-	32 278 413
Zobowiązania i kapitał własny	9 973 765	5 209 752	519 842	-	45 189 529
Luka bilansowa w danym okresie	17 838 912	(5 144 929)	217 133	-	(12 911 116)
Transakcje warunkowe z tytułu instrumentów pochodnych – wpływy	23 135 197	6 118 794	10 532 685	13 465 302	14 579 813
Transakcje warunkowe z tytułu instrumentów pochodnych – wypływy	23 215 025	5 928 011	10 676 731	13 198 138	14 630 580
Luka pozabilansowa w danym okresie	(79 828)	190 783	(144 046)	267 164	(50 767)
Potencjalne wykorzystanie przyznaných linii kredytowych	559 124	592 717	463 191	-	(1 615 032)
Luka skumulowana	17 199 960	11 653 097	11 262 993	11 530 157	183 306

Skumulowana urealniona luka płynności na dzień 31 grudnia 2019 roku:

w tys. zł	Do 1 miesiąca	Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	Powyżej 3 miesięcy do 1 roku	Powyżej 1 roku do 2 lat	Powyżej 2 lat
Aktywa	20 760 753	391 612	778 774	235 278	29 819 109
Zobowiązania i kapitał własny	8 169 834	4 479 486	19 091	-	39 317 115
Luka bilansowa w danym okresie	12 590 919	(4 087 874)	759 683	235 278	(9 498 006)
Transakcje warunkowe z tytułu instrumentów pochodnych – wpływy	22 718 553	5 726 397	14 890 210	12 000 485	16 165 204
Transakcje warunkowe z tytułu instrumentów pochodnych – wypływy	22 792 316	5 752 159	14 908 722	11 913 776	16 189 238
Luka pozabilansowa w danym okresie	(73 763)	(25 762)	(18 512)	86 709	(24 034)
Potencjalne wykorzystanie przyznaných linii kredytowych	566 316	477 866	415 396	-	(1 459 578)
Luka skumulowana	11 950 840	7 359 338	7 685 113	8 007 100	(55 362)

Aktywa płynne i skumulowana luka płynności do 1 roku:

w tys. zł	30.06.2020	31.12.2019	Zmiana
Aktywa płynne, w tym:	22 885 816	22 875 757	10 059
rachunek nostro w NBP i stabilna część gotówki	3 519 423	3 509 364	10 059
dłużne papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	3 207 388	3 881 815	(674 427)
dłużne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody*	25 262 575	15 484 578	9 777 997
Skumulowana luka płynności do 1 roku	11 262 993	7 685 113	3 577 880
Wskaźnik pokrycia luki przez aktywa płynne	Pozytywna luka	Pozytywna luka	

Ryzyko rynkowe

Ryzyko rynkowe określane jest jako ryzyko negatywnego wpływu na wynik finansowy oraz wartość funduszy własnych Grupy, zmiany rynkowych stóp procentowych, kursów walutowych, kursów akcji, cen towarów oraz wszelkich parametrów zmienności tych stóp, kursów i cen.

Celem zarządzania ryzykiem rynkowym jest zapewnienie, że rozmiary ponoszonego ryzyka w ramach Grupy odpowiadają poziomowi akceptowalnemu przez akcjonariuszy oraz instytucje nadzoru bankowego, jak również zapewnienie, że wszystkie ekspozycje na ryzyko rynkowe są właściwie odzwierciedlone w kalkulowanych miarach ryzyka przekazywanych do wiadomości odpowiednim osobom i organom zarządzającym.

W okresie pierwszej połowy 2020 roku w Grupie nie wprowadzono istotnych zmian w procesach, procedurach, systemach oraz politykach dotyczących zarządzania ryzykiem rynkowym.

W zarządzaniu ryzykiem rynkowym wyodrębniono dwa rodzaje portfeli: handlowe i bankowe.

Do portfeli bankowych zastosowanie mają następujące metody pomiaru ryzyka:

- analiza luki stopy procentowej,
- metoda kosztów zamknięcia otwartych pozycji odsetkowych (*Value-at-Close*)/całkowitego zwrotu z portfela (*Total Return*),
- metoda dochodów odsetkowych narażonych na ryzyko (*Interest Rate Exposure*, IRE),
- testy warunków skrajnych.

Analiza luki stopy procentowej wykorzystuje harmonogram zapadalności lub przeszacowania pozycji bilansowych oraz instrumentów pochodnych ujmowanych w ramach rachunkowości zabezpieczeń lub zakwalifikowanych jako zabezpieczenia ekonomiczne, w celu ustalenia różnic pomiędzy pozycjami, których termin zapadalności lub aktualizacji oprocentowania przypada na dany przedział czasowy.

Generalną zasadą w analizie luki oprocentowania jest klasyfikacja transakcji do poszczególnych pasm przeszacowania pozycji z portfeli bankowych wg kontraktowych lub zakładanych terminów zmian oprocentowania transakcji.

Przyjmuje się, że:

- transakcje ze stałą stopą oprocentowania (takie jak: depozyty terminowe, lokaty międzybankowe, portfel dłużnych papierów wartościowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody o oprocentowaniu stałym, kredyty udzielone zarówno spłacane w całości w dniu zapadalności, jak i spłacane w ratach) klasyfikuje się do odpowiednich pasm przeszacowania na podstawie daty zapadalności lub wymagalności,
- transakcje ze stopą zmienną, aktualizowaną w cyklicznych stałych okresach (głównie kredyty udzielone z oprocentowaniem ustalonym w oparciu o stopę np. WIBOR 1M) klasyfikuje się do odpowiednich pasm przeszacowania na podstawie daty najbliższej aktualizacji oprocentowania,
- transakcje o oprocentowaniu zmiennym administrowanym (tzn. zmiana wysokości oprocentowania oraz jej termin zastrzeżona jest do wyłącznej decyzji Banku), bądź o niezdefiniowanym terminie zapadalności lub aktualizacji oprocentowania klasyfikuje się do odpowiednich pasm przeszacowania na podstawie historycznie zaobserwowanych lub ekspercko przyjętych przesunień momentu i wielkości zmiany oprocentowania danej pozycji w stosunku do zmiany rynkowych stóp procentowych (model minimalizacji zmienności marży na produkcie). W Grupie do tych transakcji/pozycji bilansu zalicza się m.in: rachunki bieżące, kredyty kartowe, kredyty w rachunku bieżącym. Dodatkowo uwzględnia się wcześniejsze spłaty kredytów w oparciu o analizę faktycznych spłat dokonywanych przez klientów przed terminem i na tej podstawie ustalany jest profil aktualizacji oprocentowania produktu, dotyczy to w szczególności kredytów ratalnych,
- transakcje niewrażliwe na zmiany stóp procentowych, do których zalicza się gotówkę, majątek trwały, kapitał, pozostałe aktywa/zobowiązania, zalicza się do najdłuższego pasma przeszacowania,
- transakcje bezpośrednio zawierane przez Sektor Rynków Finansowych i Bankowości Korporacyjnej na potrzeby zarządzania ryzykiem stóp procentowych oraz płynności (portfel własny Sub-Sektora Rynków Finansowych) klasyfikowane są do odpowiednich pasm przeszacowania zawsze na podstawie dat zawartych w kontrakcie.

Metoda wartości zamknięcia luki stóp procentowych (*Value-at-Close*) określa wartość ekonomiczną lub „godziwą” pozycji, analogiczną do wyceny rynkowej portfela handlowego. Całkowity zwrot na portfelu to suma zmian wartości zamknięcia luki stóp procentowych, naliczonych odsetek oraz zysków/strat ze sprzedaży aktywów lub anulowania zobowiązań.

Metoda dochodów odsetkowych narażonych na ryzyko (IRE) służy do pomiaru potencjalnego wpływu określonego przesunięcia równoległego krzywych stóp procentowych na dochód odsetkowy z księgi bankowej przed opodatkowaniem,

który może być uzyskany w określonym przedziale czasu. Jest to miara prospektywna, analogiczna do wskaźnika czynników wrażliwości (*Factor Sensitivity*) w przypadku portfeli handlowych. Przy czym przyjmuje się, że w standardowych warunkach przesunięcie stóp procentowych jest identyczne dla każdej waluty i wynosi 100 pkt bazowych w górę. Miara IRE jest kalkulowana dla pozycji w każdej walucie odrębnie w horyzoncie dziesięciu lat, przy czym do bieżącego monitorowania oraz limitowania pozycji ryzyka stóp procentowych portfeli bankowych stosowane są zasadniczo miary IRE w horyzoncie jednego roku i pięciu lat.

Poniżej przedstawione są miary IRE dla Grupy na dzień 30 czerwca 2020 roku oraz na dzień 31 grudnia 2019 roku. Zestawienie prezentowane jest odrębnie dla głównych walut PLN, USD i EUR, stanowiących łącznie ponad 90% bilansu Grupy.

w tys. zł	30.06.2020		31.12.2019	
	IRE 12M	IRE 5L	IRE 12M	IRE 5L
PLN	49 464	324 886	27 103	78 293
USD	13 628	20 464	15 045	19 732
EUR	16 012	19 278	9 980	9 134

Testy warunków skrajnych mierzą potencjalny wpływ istotnych zmian w poziomie lub kształcie krzywych stóp procentowych na pozycje otwierane w portfelu bankowym.

Grupa dokonuje testów warunków skrajnych dla zdefiniowanych scenariuszy ruchów stóp procentowych stanowiących kombinację ruchów czynników rynkowych zdefiniowanych jako zmiany znaczące (*large move*) i kryzysowe (*stress move*) występujących zarówno w kraju, jak i zagranicą. Wielkości zakładanych przesunięć czynników rynkowych rewidowane są co najmniej raz do roku i odpowiednio dostosowywane do zmian rynkowych warunków działania Grupy.

W ramach implementacji wytycznych EBA, Bank rozszerzył zakres stosowanych scenariuszy testów warunków skrajnych, implementując 6 nowych scenariuszy nadzorczych określonych we wspomnianych wytycznych

Departament Zarządzania Aktywami i Pasywami w Sektorze Rynków Finansowych i Bankowości Korporacyjnej prowadzi działalność w zakresie papierów wartościowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody w Grupie. Określa się trzy podstawowe cele działalności w ramach portfela papierów wartościowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody:

- zarządzanie płynnością finansową,
- zabezpieczenie przed ryzykiem przejmowanym przez Sektor Rynków Finansowych i Bankowości Korporacyjnej z innych jednostek organizacyjnych Banku lub podmiotów Grupy,
- otwieranie własnych pozycji ryzyka stóp procentowych w portfelach Grupy przez Sektor Rynków Finansowych i Bankowości Korporacyjnej.

Aby uniknąć nadmiernych wahań wartości funduszy kapitałowych Banku, spowodowanych przez przeszacowanie aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody, ustala się maksymalne limity pozycji DV01 (*Dollar Value of 1 basis point*), która określa potencjalną zmianę wartości pozycji ryzyka dla danej krzywej stóp procentowych w określonym punkcie węzłowym krzywej (do którego sprowadzane są wszystkie przepływy pieniężne w ustalonym przedziale czasowym), spowodowaną przesunięciem rynkowej stopy procentowej o jeden punkt bazowy w górę dla tego typu portfeli. Limity dotyczą również pozycji otwartych w instrumentach pochodnych (np. transakcjach swap stóp procentowych), przeprowadzanych w celu zabezpieczenia wartości godziwej portfela.

Poziom ryzyka określonego miarą DV01 dla portfela papierów wartościowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody z uwzględnieniem transakcji zabezpieczających, zawartych w ramach programu zabezpieczeń (*Fair Value Hedge Accounting Program*) w podziale na portfele w poszczególnych walutach przedstawiony jest w tabeli poniżej:

w tys. zł	30.06.2020			Ogółem w okresie 01.01.2020 – 30.06.2020		
	Ogółem	Papiery wartościowe	IRS	Średnia	Maksimum	Minimum
PLN	(1 699)	(5 541)	3 842	(2 988)	(1 505)	(3 856)
USD	(146)	(146)	-	(156)	(144)	(167)
EUR	(301)	(301)	-	(322)	(295)	(354)

w tys. zł	30.06.2019			Ogółem w okresie 01.01.2019 – 30.06.2019		
	Ogółem	Papiery wartościowe	IRS	Średnia	Maksimum	Minimum
PLN	(3 079)	(3 468)	389	(3 143)	(2 528)	(3 412)
USD	(82)	(82)	-	(54)	-	(92)
EUR	(491)	(491)	-	(458)	(311)	(533)

Ryzyko bazowe oraz ryzyko opcji klienta portfela bankowego ocenione zostały jako niematerialne.

Do portfeli handlowych zastosowanie mają następujące metody pomiaru ryzyka:

- metoda czynników wrażliwości (*Factor Sensitivity*),
- metoda wartości narażonej na ryzyko (VaR),
- testy warunków skrajnych.

Czynniki wrażliwości mierzą zmianę wartości pozycji w danym instrumencie bazowym w przypadku określonej zmiany czynnika ryzyka rynkowego (np. zmiana o 1 punkt bazowy w oprocentowaniu w danym punkcie na krzywej stopy procentowej, zmiana o 1% w kursie walutowym lub cenie akcji).

W przypadku stóp procentowych miarą wrażliwości jest DV01 (Dolar Value of 1 basis point), która określa potencjalną zmianę wartości pozycji ryzyka dla danej krzywej stóp procentowych w określonym punkcie węzłowym krzywej (do którego sprowadzane są wszystkie przepływy pieniężne w ustalonym przedziale czasowym) spowodowaną przesunięciem rynkowej stopy procentowej o jeden punkt bazowy w górę.

W odniesieniu do ryzyka walutowego wielkość współczynnika wrażliwości jest równa co do wartości wielkości pozycji walutowej w danej walucie.

W przypadku pozycji w kapitałowych papierach wartościowych wielkość współczynnika wrażliwości jest równa, co do wartości wielkości pozycji netto w danym instrumencie (akcji, indeksie, jednostce udziałowej).

Miarą zintegrowaną ryzyka rynkowego portfeli handlowych, łączącą wpływ pozycji w poszczególnych czynnikach ryzyka i uwzględniającą efekt korelacji pomiędzy zmiennościami poszczególnych czynników, jest wartość narażona na ryzyko (VaR). Miara VaR jest stosowana do oszacowania potencjalnego spadku wartości pozycji lub portfela w normalnych warunkach rynkowych, przy ustalonym poziomie ufności i w określonym czasie. W przypadku pozycji otwieranych w portfelu handlowym Grupy wartość VaR jest obliczana przy zastosowaniu 99% poziomu ufności i jednodniowego okresu utrzymania.

Zarówno wskaźnik DV01, jak i wskaźnik VaR dla portfela handlowego są obliczane jako kwota netto bez zabezpieczenia ekonomicznego portfela papierów wartościowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody, tzn. bez instrumentów pochodnych mających zabezpieczyć wartość godziwą portfela. Ekspozycja na ryzyko takich transakcji jest kontrolowana poprzez odpowiednie metody pomiaru ryzyka i ograniczana za pomocą limitów ryzyka portfeli bankowych.

W cyklu dziennym dokonywana jest analiza scenariuszy warunków skrajnych (stress test), przy założeniu większych niż przyjęte w pomiarze wartości zagrożonej, zmian czynników ryzyka oraz pominięciu historycznie obserwowanych korelacji pomiędzy tymi czynnikami.

Grupa notuje ekspozycje ryzyka rynkowego portfeli handlowych w ponad dwudziestu walutach zarówno w przypadku pozycji walutowych jak i ekspozycji na ryzyko stóp procentowych, przy czym tylko w przypadku kilku walut ekspozycje są znaczące. Dla dużej grupy walut ekspozycje wynikają z niepełnego dopasowania transakcji zawartych na zlecenie klienta i transakcji domykających z innymi kontrahentami rynków hurtowych. Znaczące ekspozycje na ryzyko rynkowe otwierane są w przypadku PLN, walut rynków wysokorozwiniętych (przede wszystkim USD oraz EUR, rzadziej GBP, CHF, JPY) oraz walut krajów Europy Środkowej.

Wartości znaczących ekspozycji na ryzyko stóp procentowych portfeli handlowych w ujęciu miary DV01 w okresie I półrocza 2020 roku prezentuje poniższa tabela:

w tys. zł	30.06.2020	31.12.2019	W okresie 01.01.2020 – 30.06.2020			W okresie 01.01.2019 – 30.06.2019		
			Średnia	Maksimum	Minimum	Średnia	Maksimum	Minimum
PLN	461	(54)	211	834	(913)	72	587	(568)
EUR	(49)	(13)	(15)	121	(315)	(17)	105	(161)
USD	92	144	21	279	(71)	29	79	(37)

Struktura walutowa utrzymywanych pozycji w pierwszym półroczu 2020 roku nie zmieniła się w porównaniu z rokiem 2019, nadal dominowały pozycje w walucie krajowej, USD i EUR. Średnie wielkości ekspozycji na ryzyko stóp procentowych PLN, EUR i USD pozostawały na podobnym poziomie jak w 2019 roku. Średni poziom ryzyka w instrumentach denominowanych w PLN wyniósł 211 tys. zł, a pozycji w EUR (15) tys. zł. Największe ekspozycje przyjmowane były w walucie krajowej i USD i wynosiły odpowiednio 834 tys. zł oraz 279 tys. zł.

Poziom ryzyka określonego miarą VaR (bez uwzględnienia zabezpieczeń ekonomicznych portfela papierów wartościowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody) w podziale na pozycje ryzyka walutowego i ryzyka stopy procentowej w okresie pierwszego półrocza 2020 roku prezentuje poniższa tabela:

w tys. zł	30.06.2020	31.12.2019	W okresie 1.01.2020 – 30.06.2020			W okresie 1.01.2019 – 30.06.2019		
			Średnia	Maksimum	Minimum	Średnia	Maksimum	Minimum
Ryzyko walutowe	258	69	415	4 572	0	728	2 829	95
Ryzyko stóp procentowych	3 568	5 947	11 091	33 632	3 418	8 827	11 950	4 831
Ryzyko spreadu	2 958	3 040	3 811	5 573	1 280	4 920	9 697	2 545
Ryzyko ogółem	4 698	6 678	12 016	34 130	4 649	10 424	13 775	5 861

Ogólny średni poziom ryzyka cenowego (walutowego, stóp procentowych, spreadu) portfeli handlowych w pierwszej połowie

2020 roku był o 21% wyższy od średniego poziomu zanotowanego w pierwszym półroczu 2019 roku i kształtował się na poziomie około 12 mln zł, głównie jako wynik ekspozycji na ryzyko stóp procentowych. Jeśli chodzi o maksymalne poziomy ryzyka, to w przypadku ryzyka stóp procentowych i ryzyka cenowego całego portfela handlowego były one wyższe w porównaniu z rokiem ubiegłym. Maksymalny poziom ryzyka cenowego osiągnął wartość 34,1 mln zł, podczas gdy w pierwszym półroczu 2019 roku był na poziomie 13,8 mln zł.

Ryzyko instrumentów kapitałowych

Podmiotem Grupy prowadzącym aktywną działalność w zakresie obrotu instrumentami kapitałowymi jest Dom Maklerski Banku Handlowego S.A. (DMBH). Stosownie do swojego podstawowego zakresu działalności DMBH jest uprawniony do podejmowania ryzyka cenowego portfela handlowego akcji, praw do akcji, znajdujących się lub mających się znaleźć w obrocie na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. (GPW) lub BondSpot, kontraktów Futures na index WIG20 i Indeksowanych Jednostek Udziałowych, a także akcji na giełdach zagranicznych tych spółek, które są notowane jednocześnie na GPW. Ryzyko cenowe portfela instrumentów DMBH ograniczane jest limitami wolumenowymi dla poszczególnych rodzajów instrumentów finansowych oraz progami ostrzegawczymi dla koncentracji dla poszczególnych emitentów. Dla DMBH stosowane są również progi ostrzegawcze potencjalnej straty dla scenariuszy warunków skrajnych oraz skumulowanej zrealizowanej straty na portfelu handlowym.

Wśród instrumentów kapitałowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, wobec których Grupa nie prowadzi aktywnego obrotu są m.in. udziały Visa Inc, których metoda wyceny została przedstawiona w nocie 24.

Ekspozycja walutowa Grupy

Ekspozycję walutową Grupy według podstawowych walut przedstawia poniższa tabela:

30.06.2020

w tys. zł	Operacje bilansowe		Transakcje warunkowe z tytułu instrumentów pochodnych		Pozycja netto
	Aktywa	Zobowiązania	Aktywa	Zobowiązania	
EUR	3 091 503	6 610 083	21 032 227	17 478 836	34 811
USD	1 642 883	5 763 070	22 721 976	18 588 368	13 421
GBP	37 372	438 643	429 212	27 199	742
CHF	498 691	245 268	1 454 689	1 711 439	-3 327
Pozostałe waluty	138 453	93 957	1 295 372	1 332 213	7 655
	5 408 902	13 151 021	46 933 476	39 138 055	53 302

31.12.2019

w tys. zł	Operacje bilansowe		Transakcje warunkowe z tytułu instrumentów pochodnych		Pozycja netto
	Aktywa	Zobowiązania	Aktywa	Zobowiązania	
EUR	4 338 630	5 529 553	21 386 884	20 185 257	10 704
USD	1 642 699	5 122 036	20 863 504	17 393 833	(9 666)
GBP	17 279	389 976	742 199	371 438	(1 936)
CHF	468 768	227 731	2 029 207	2 274 823	(4 579)
Pozostałe waluty	96 855	201 225	2 173 226	2 064 715	4 141
	6 564 231	11 470 521	47 195 020	42 290 066	(1 336)

Ryzyko operacyjne

Ryzyko operacyjne należy rozumieć jako możliwość poniesienia strat w wyniku niewłaściwych lub zawodnych procesów wewnętrznych, czynników ludzkich, systemów technicznych lub zdarzeń zewnętrznych.

Ryzyko operacyjne obejmuje ryzyko technologiczne, outsourcingu, nadużyć/defraudacji, prania pieniędzy, bezpieczeństwa informacji, ciągłości działania, podatkowe i rachunkowe, produktu, prawne, modeli, kadrowe, koncentracji, niewłaściwego postępowania, jak również ryzyko utraty reputacji, związane ze zdarzeniami ryzyka operacyjnego, z praktykami biznesowymi oraz rynkowymi, a także ryzyka wkomponowane w inne rodzaje ryzyka (np. kredytowe, kontrahenta, płynności, oraz na potrzeby procesu ICAAP braku zgodności).

Ryzyko operacyjne nie obejmuje ryzyka strategicznego i ryzyka potencjalnych strat wynikających z decyzji związanych z podejmowaniem ryzyka kredytowego, rynkowego, ryzyka płynności lub ryzyka związanego z działalnością ubezpieczeniową.

W okresie pierwszej połowy 2020 roku w Grupie nie wprowadzono istotnych zmian w procesach, procedurach, systemach oraz politykach dotyczących zarządzania ryzykiem operacyjnym.

Adekwatność kapitałowa

W pierwszym półroczu 2020 roku Grupa spełniała obowiązujące normy ostrożnościowe w zakresie adekwatności kapitałowej. Współczynnik kapitałowy ustalany jest zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami.

W pierwszym półroczu b.r. Bank otrzymał pismo z KNF określające warunki, które muszą być spełnione, aby móc uznawać umowy o kompensowaniu w rachunku adekwatności kapitałowej za ograniczające ryzyko. Bank złożył wymagane dokumenty do KNF i od marca b.r. uwzględnił wszystkie swoje kluczowe umowy w rachunku adekwatności kapitałowej jako ograniczające ryzyko.

6. Wynik z tytułu odsetek

<i>w tys. zł</i>	II kwartał	I półrocze	II kwartał	I półrocze
	01.04. - 30.06. 2020	01.01. - 30.06. 2020	01.04. - 30.06. 2019	01.01. - 30.06. 2019
Przychody z tytułu odsetek	267 635	595 265	324 851	641 125
z tytułu aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu	182 425	431 553	245 573	491 823
operacji z Bankiem Centralnym	747	2 747	1 773	3 587
należności od banków	2 365	5 903	3 929	8 622
należności od klientów, z tego:	179 313	422 903	239 871	479 614
podmiotów sektora finansowego	11 611	29 083	11 280	24 067
podmiotów sektora niefinansowego, w tym:	167 702	393 820	228 591	455 547
od kart kredytowych	31 864	97 934	69 558	140 079
z tytułu aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	85 210	163 712	79 278	149 302
inwestycyjnych dłużnych aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	85 210	163 712	79 278	149 302
Przychody o podobnym charakterze	17 474	42 678	26 206	48 637
z tytułu aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	10 154	30 228	23 400	42 615
dłużnych papierów wartościowych przeznaczonych do obrotu	10 154	30 228	23 400	42 615
z tytułu zobowiązań z ujemną stopą procentową	6 312	11 442	2 746	5 920
z tytułu instrumentów pochodnych w rachunkowości zabezpieczeń	1 008	1 008	60	102
	285 109	637 943	351 057	689 762
Koszty odsetek i koszty o podobnym charakterze				
z tytułu zobowiązań finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu	(18 867)	(68 777)	(62 272)	(123 347)
operacji z Bankiem Centralnym	-	(8)	-	-
zobowiązań wobec banków	(1 408)	(5 966)	(19 398)	(41 498)
zobowiązań wobec klientów, z tego:	(16 413)	(60 678)	(41 809)	(79 370)
zobowiązań wobec podmiotów sektora finansowego	(2 564)	(12 077)	(15 187)	(28 317)
zobowiązań wobec podmiotów sektora niefinansowego	(13 849)	(48 601)	(26 622)	(51 053)
kredytów i pożyczek otrzymanych	-	-	-	(345)
zobowiązań z tytułu leasingu	(1 046)	(2 125)	(1 065)	(2 134)
aktywów z ujemną stopą procentową	(1 135)	(1 658)	(215)	(479)
instrumentów pochodnych w rachunkowości zabezpieczeń	-	(446)	(217)	(235)
	(20 002)	(70 881)	(62 704)	(124 061)
Wynik z tytułu odsetek	265 107	567 062	288 353	565 701

7. Wynik z tytułu opłat i prowizji

<i>w tys. zł</i>	II kwartał	I półrocze	II kwartał	I półrocze
	01.04. - 30.06. 2020	01.01. - 30.06. 2020	01.04. - 30.06. 2019	01.01. - 30.06. 2019
Przychody z tytułu opłat i prowizji				
z tytułu pośrednictwa w sprzedaży produktów ubezpieczeniowych i inwestycyjnych	11 659	29 045	18 228	34 924
z tytułu kart płatniczych i kredytowych	22 147	57 091	42 154	81 016
z tytułu realizacji zleceń płatniczych	24 740	51 195	27 917	54 027
z tytułu usług powierniczych	27 775	52 579	25 224	47 862
z tytułu działalności maklerskiej	11 690	23 500	9 166	19 024
z tytułu świadczenia usług zarządzania środkami na rachunkach klientów	6 040	15 685	6 124	13 611
z tytułu udzielonych gwarancji	4 459	9 032	4 713	9 470
z tytułu udzielonych zobowiązań o charakterze finansowym	1 336	3 099	1 756	3 505

<i>w tys. zł</i>	II kwartał	I półrocze	II kwartał	I półrocze
	01.04. - 30.06. 2020	01.01. - 30.06. 2020	01.04. - 30.06. 2019	01.01. - 30.06. 2019
inne, w tym:	35 301	65 744	41 185	68 759
z tytułu produktów ratalnych w karcie kredytowej	6 972	14 211	7 188	14 380
	145 147	306 970	176 467	332 198
Koszty z tytułu opłat i prowizji				
z tytułu kart płatniczych i kredytowych	(6 733)	(13 695)	(8 928)	(16 762)
z tytułu działalności maklerskiej	(3 045)	(5 973)	(3 273)	(6 733)
z tytułu opłat KDPW	(5 531)	(11 008)	(5 224)	(10 503)
z tytułu opłat brokerskich	(1 097)	(1 938)	(1 098)	(2 148)
inne	(4 958)	(9 586)	(4 662)	(8 906)
	(21 364)	(42 200)	(23 185)	(45 052)
Wynik z tytułu opłat i prowizji	123 783	264 770	153 282	287 146

Wynik z tytułu opłat i prowizji za pierwsze półrocze 2020 roku zawiera przychody prowizyjne (inne niż objęte kalkulacją efektywnej stopy procentowej), które odnoszą się do aktywów i zobowiązań finansowych niewycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy w kwocie 83 884 tys. zł (za I półrocze 2019 roku: 101 041 tys. zł) oraz koszty prowizyjne w kwocie 16 521 tys. zł (za I półrocze 2019 roku: 18 795 tys. zł).

8. Wynik na handlowych instrumentach finansowych i rewaluacji

<i>w tys. zł</i>	II kwartał	I półrocze	II kwartał	I półrocze
	01.04. - 30.06. 2020	01.01. - 30.06. 2020	01.04. - 30.06. 2019	01.01. - 30.06. 2019
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych według wartości godziwej przez wynik finansowy				
z instrumentów dłużnych	80 823	175 414	24 191	27 041
z instrumentów kapitałowych	1 938	(7 086)	(3 531)	(3 864)
z instrumentów pochodnych, w tym:	(30 020)	(232 318)	(60 230)	(78 703)
na stopę procentową	(30 754)	(245 172)	(65 322)	(85 005)
kapitałowe	(126)	10 450	5 162	6 373
towarowe	860	2 404	(70)	(71)
	52 741	(63 990)	(39 570)	(55 526)
Wynik z pozycji wymiany				
z tytułu operacji wymiany na walutowych instrumentach pochodnych	(166 862)	353 053	(64 790)	196 750
z tytułu różnic kursowych (rewaluacja)	215 742	(194 721)	200 820	46 418
	48 880	158 332	136 030	243 168
Wynik na handlowych instrumentach finansowych i rewaluacji	101 621	94 342	96 460	187 642

Wynik na handlowych instrumentach finansowych i rewaluacji za I półrocze 2020 zawiera zmianę netto wartości korekty wyceny instrumentów pochodnych odzwierciedlającej ryzyko kredytowe kontrahenta oraz korekty wyceny instrumentów pochodnych odzwierciedlającej własne ryzyko kredytowe w wysokości (13 311) tys. zł (za I półrocze 2019: (1 142) tys. zł).

Wynik na instrumentach dłużnych zawiera wynik netto na obrocie rządowymi papierami wartościowymi, dłużnymi instrumentami komercyjnymi i instrumentami rynku pieniężnego przeznaczonymi do obrotu.

Wynik na instrumentach pochodnych zawiera wynik netto z tytułu transakcji związanych z swapami na stopy procentowe, opcjami, futuresami i innymi instrumentami pochodnymi.

Wynik z pozycji wymiany walutowej zawiera zyski i straty z wyceny aktywów i zobowiązań denominowanych w walucie obcej oraz na walutowych instrumentach pochodnych, takich jak: forward, CIRS i opcje. Wynik z pozycji wymiany zawiera również marżę zrealizowaną na bieżących i terminowych transakcjach walutowych.

9. Wynik na pozostałych przychodach i kosztach operacyjnych

<i>w tys. zł</i>	II kwartał	I półrocze	II kwartał	I półrocze
	01.04. - 30.06. 2020	01.01. - 30.06. 2020	01.04. - 30.06. 2019	01.01. - 30.06. 2019
Pozostałe przychody operacyjne				

Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A.
za okres 6 miesięcy kończący się 30 czerwca 2020 roku

<i>w tys. zł</i>	II kwartał	I półrocze	II kwartał	I półrocze
	01.04. - 30.06. 2020	01.01. - 30.06. 2020	01.04. - 30.06. 2019	01.01. - 30.06. 2019
Przychody z tytułu świadczonych usług na rzecz jednostek powiązanych spoza Grupy Kapitałowej	1 434	4 127	1 700	4 387
Przychody z wynajmu powierzchni biurowych	1 888	3 904	1 941	3 790
Inne, w tym:	1 275	2 845	2 649	5 005
z tytułu zwrotu kosztów sądowych i egzekucyjnych	270	444	662	1 260
	4 597	10 876	6 290	13 182
Pozostałe koszty operacyjne				
Koszty postępowania ugodowego i windykacji	(1 099)	(2 560)	(2 311)	(4 352)
Utworzenie rezerwy na sprawy sporne (netto)	(125)	(250)	(240)	(256)
Inne, w tym:	(7 315)	(12 378)	(4 883)	(9 902)
z tytułu darowizn	(928)	(1 920)	(945)	(1 942)
	(8 539)	(15 188)	(7 434)	(14 510)
Wynik na pozostałych przychodach i kosztach operacyjnych	(3 942)	(4 312)	(1 144)	(1 328)

10. Koszty działania i koszty ogólnego zarządu

<i>w tys. zł</i>	II kwartał	I półrocze	II kwartał	I półrocze
	01.04. - 30.06. 2020	01.01. - 30.06. 2020	01.04. - 30.06. 2019	01.01. - 30.06. 2020
Koszty pracownicze				
Koszty związane z wynagrodzeniami, w tym:	(106 027)	(206 099)	(95 954)	(196 814)
koszty związane ze świadczeniami emerytalnymi	(7 312)	(14 441)	(6 993)	(13 862)
Premie i nagrody, w tym:	(17 091)	(35 177)	(17 724)	(37 741)
pracownicze świadczenia kapitałowe	(1 085)	(1 727)	407	(1 861)
nagrody za wieloletnią pracę	-	(18)	-	(14)
Koszty ubezpieczeń społecznych	(18 039)	(37 593)	(16 717)	(38 496)
	(141 157)	(278 869)	(130 395)	(273 051)
Koszty ogólnoadministracyjne				
Koszty opłat telekomunikacyjnych i sprzętu komputerowego	(53 831)	(102 374)	(49 301)	(94 366)
Koszty usług obcych, w tym doradczych, audytorskich i konsultacyjnych	(14 153)	(26 025)	(13 530)	(26 772)
Koszty wynajmu i utrzymania nieruchomości	(12 992)	(26 352)	(12 462)	(24 491)
Reklama i marketing	(6 994)	(16 566)	(11 413)	(23 849)
Koszty usług zarządzania gotówką, koszty usług KIR i inne koszty transakcyjne	(9 331)	(18 597)	(9 143)	(17 945)
Koszty usług zewnętrznych dotyczące dystrybucji produktów bankowych	(10 117)	(21 094)	(11 113)	(21 697)
Koszty usług pocztowych, materiałów biurowych i poligrafii	(1 581)	(3 496)	(2 413)	(4 152)
Koszty szkoleń i edukacji	(222)	(580)	(250)	(428)
Koszty nadzoru bankowego i kapitałowego	(34)	(4 810)	(83)	(5 834)
Koszty na rzecz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego	(4 933)	(93 905)	(2 282)	(97 693)
Pozostałe koszty	(13 171)	(28 504)	(15 458)	(30 567)
	(127 359)	(342 303)	(127 448)	(347 794)
Koszty działania i koszty ogólnego zarządu razem	(268 516)	(621 172)	(257 843)	(620 845)

Koszty pracownicze zawierają koszty następujących świadczeń dla obecnych i byłych członków Zarządu Banku:

<i>w tys. zł</i>	01.01 – 30.06.2020	01.01 – 30.06.2019
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	6 872	6 935
Długoterminowe świadczenia pracownicze	2 796	1 460
Nagrody kapitałowe	2 760	307
	12 428	8 702

11. Wynik z tytułu oczekiwanych strat kredytowych aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania pozabilansowe

w tys. zł	II kwartał	I półrocze	II kwartał	I półrocze
	01.04. - 30.06. 2020	01.01. - 30.06. 2020	01.04. - 30.06. 2019	01.01. - 30.06. 2019
Wynik z tytułu strat oczekiwanych należności od banków				
utworzenie odpisów	(3 907)	(5 137)	(425)	(945)
odwrócenie odpisów	3 607	4 515	659	1 191
	(300)	(622)	234	246
Wynik z tytułu strat oczekiwanych należności od klientów				
Wynik z tytułu utworzenia i odwrócenia odpisów				
utworzenie odpisów	(123 949)	(246 903)	(135 036)	(193 347)
odwrócenie odpisów	36 050	70 440	33 779	62 046
inne	(1 208)	(2 691)	(243)	(344)
Odzyski od sprzedanych wierzytelności, uprzednio spisanych	(102)	(99)	24	33
	(89 209)	(179 253)	(101 476)	(131 612)
Wynik z tytułu oczekiwanych strat kredytowych inwestycyjnych dłużnych aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody				
utworzenie odpisów	(553)	(2 946)	(766)	(1 544)
odwrócenie odpisów	-	-	-	-
	(553)	(2 946)	(766)	(1 544)
Wynik z tytułu oczekiwanych strat kredytowych aktywów finansowych				
	(90 062)	(182 821)	(102 008)	(132 910)
utworzenie rezerwy na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne	(32 004)	(41 416)	(9 891)	(15 755)
rozwiązanie rezerwy na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne	12 034	20 738	5 415	13 903
Wynik rezerwy na zobowiązania pozabilansowe	(19 970)	(20 678)	(4 476)	(1 852)
Wynik z tytułu oczekiwanych strat kredytowych aktywów finansowych oraz rezerwy na zobowiązania pozabilansowe				
	(110 032)	(203 499)	(106 484)	(134 762)

12. Podatek dochodowy

Ujęty w rachunku zysków i strat

w tys. zł	II kwartał	I półrocze	II kwartał	I półrocze
	01.04. - 30.06. 2020	01.01. - 30.06. 2020	01.04. - 30.06. 2019	01.01. - 30.06. 2019
Bieżący podatek				
Bieżący rok	(52 669)	(122 291)	(67 816)	(126 966)
Korekty z lat ubiegłych	-	(1 202)	-	(392)
	(52 669)	(123 493)	(67 816)	(127 358)
Podatek odroczony				
Powstanie i odwrócenie się różnic przejściowych	9 130	71 675	30 711	46 798
	9 130	71 675	30 711	46 798
Razem podatek dochodowy w rachunku zysków i strat				
	(43 539)	(51 818)	(37 105)	(80 560)

Wyliczenie efektywnej stawki podatkowej

w tys. zł	II kwartał	I półrocze	II kwartał	I półrocze
	01.04. - 30.06. 2020	01.01. - 30.06. 2020	01.04. - 30.06. 2019	01.01. - 30.06. 2019
Zysk brutto	132 843	167 481	170 232	273 186
Podatek dochodowy według krajowej stawki podatku (19%)	(25 240)	(31 821)	(32 344)	(51 905)
Odpisy z tytułu strat oczekiwanych niestanowiące kosztów uzyskania przychodu	(2 887)	(3 065)	(397)	(882)

w tys. zł	II kwartał	I półrocze	II kwartał	I półrocze
	01.04. - 30.06. 2020	01.01. - 30.06. 2020	01.04. - 30.06. 2019	01.01. - 30.06. 2019
Przychody podlegające opodatkowaniu nieujęte w wyniku finansowym	(123)	(88)	196	(18)
Przychody niepodlegające opodatkowaniu	2 153	2 229	1 800	2 005
Podatek od niektórych instytucji finansowych	(6 196)	(12 084)	(4 240)	(8 399)
Koszty płacone na rzecz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego	(937)	(17 842)	(434)	(18 562)
Aktywo od uśrednionej stawki podatkowej	(8 448)	11 556	-	-
Pozostałe różnice trwale, w tym pozostałe koszty niestanowiące kosztów uzyskania przychodu	(1 861)	(703)	(1 686)	(2 799)
Ogółem obciążenie wyniku	(43 539)	(51 818)	(37 105)	(80 560)
Efektywna stawka podatkowa	32,77%	30,94%	21,80%	29,49%

Od początku 2020 roku w celu ustalenia obciążenia podatkowego Grupa stosuje oszacowaną średnią roczną efektywną stawkę podatkową zastosowaną do zysku brutto osiągniętego w danym okresie śródrocznym.

Podatek odroczony ujęty bezpośrednio w kapitałach

Podatek odroczony ujęty bezpośrednio w kapitałach na dzień 30 czerwca 2020 roku związany z aktywami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody oraz wyceną programu określonych świadczeń wynosił 62 091 tys. zł (30 czerwca 2019 roku: (21 607) tys. zł).

13. Zestawienie zmian w pozostałych całkowitych dochodach

Odroczony podatek dochodowy i reklasyfikacje ujęte w pozostałych całkowitych dochodach dotyczą wyceny aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej odnoszonej na kapitał z aktualizacji wyceny oraz wyceny programu określonych świadczeń odnoszonej na pozostałe kapitały rezerwowe.

w tys. zł	Kwota brutto	Odroczony podatek dochodowy	Kwota netto
Stan na dzień 1 stycznia 2020 roku	127 108	(24 151)	102 957
Zmiana wyceny aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	500 992	(95 189)	405 803
Wycena sprzedanych aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody przeniesiona do rachunku zysków i strat	(174 201)	33 098	(141 103)
Całkowite dochody ogółem związane z aktywami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	453 899	(86 242)	367 657
Stan na dzień 30 czerwca 2020 roku	453 899	(86 242)	367 657
Stan na dzień 1 stycznia 2019 roku	94 399	(17 937)	76 462
Zmiana wyceny aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	73 463	(13 958)	59 505
Wycena sprzedanych aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody przeniesiona do rachunku zysków i strat	(54 147)	10 288	(43 859)
Całkowite dochody ogółem związane z aktywami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	113 715	(21 607)	92 108
Stan na dzień 30 czerwca 2019 roku	113 715	(21 607)	92 108

14. Należności od banków

w tys. zł	30.06.2020	31.12.2019
Rachunki bieżące	114 739	60 469
Lokaty	-	379 788
Kredyty i pożyczki	9	3 428
Należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu	492 312	625 592
Lokaty stanowiące zabezpieczenie operacji instrumentami pochodnymi i transakcji giełdowych	208 706	99 001

<i>w tys. zł</i>	30.06.2020	31.12.2019
Inne należności	115	-
Łączna wartość brutto	815 881	1 168 278
Odpisy z tytułu oczekiwanych strat kredytowych	(3 376)	(2 594)
Łączna wartość netto razem	812 505	1 165 684

Zmianę stanu odpisów z tytułu oczekiwanych strat kredytowych należności od banków przedstawia się następująco:

<i>w tys. zł</i>	Etap 1	Etap 2	Etap 3	Razem
Odpis z tytułu oczekiwanych strat kredytowych należności od banków				
Stan odpisów z tytułu oczekiwanych strat kredytowych na 1 stycznia 2020 roku	(2 594)	-	-	(2 594)
Transfer do Etapu 1	-	-	-	-
Transfer do Etapu 2	-	-	-	-
Transfer do Etapu 3	-	-	-	-
(Utworzenia)/Rozwiązania w okresie przez rachunek zysków i strat	(622)	-	-	(622)
Różnice kursowe i inne zmiany	(160)	-	-	(160)
Odpis z tytułu oczekiwanych strat kredytowych na dzień 30 czerwca 2020 roku	(3 376)	-	-	(3 376)

Na dzień 30 czerwca 2020 roku Grupa nie zidentyfikowała aktywów POCI (aktywa nabyte bądź udzielone z początkową utratą wartości).

<i>w tys. zł</i>	Etap 1	Etap 2	Etap 3	Razem
Odpis z tytułu oczekiwanych strat kredytowych należności od banków				
Stan odpisów z tytułu oczekiwanych strat kredytowych na 1 stycznia 2019 roku	(3 910)	-	-	(3 910)
Transfer do Etapu 1	-	-	-	-
Transfer do Etapu 2	-	-	-	-
Transfer do Etapu 3	-	-	-	-
(Utworzenia)/Rozwiązania w okresie przez rachunek zysków i strat	246	-	-	246
Różnice kursowe i inne zmiany	(8)	-	-	(8)
Odpis z tytułu oczekiwanych strat kredytowych na dzień 30 czerwca 2019 roku	(3 672)	-	-	(3 672)

Na dzień 30 czerwca 2019 roku Grupa nie zidentyfikowała aktywów POCI (aktywa nabyte bądź udzielone z początkową utratą wartości).

15. Aktywa i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu

Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu

<i>w tys. zł</i>	30.06.2020	31.12.2019
Dłużne papiery wartościowe przeznaczone do obrotu		
Obligacje i bony wyemitowane przez:		
Banki centralne	2 999 980	999 917
Banki i inne podmioty finansowe	7 102	7 125
Skarb Państwa	200 307	2 874 773
	3 207 389	3 881 815
z tego:		
notowane na aktywnym rynku	207 409	2 881 898
Instrumenty kapitałowe przeznaczone do obrotu	20 179	39 916
z tego:		
notowane na aktywnym rynku	20 179	39 916

<i>w tys. zł</i>	30.06.2020	31.12.2019
Instrumenty pochodne	3 459 547	1 524 780
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu razem	6 687 115	5 446 511

Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu

<i>w tys. zł</i>	30.06.2020	31.12.2019
Zobowiązania z tytułu krótkiej sprzedaży papierów wartościowych	52 115	248 406
Instrumenty pochodne	3 533 376	1 629 492
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu razem	3 585 491	1 877 898

Na dzień 30 czerwca 2020 roku oraz 31 grudnia 2019 roku Grupa nie posiadała aktywów i zobowiązań finansowych przeznaczonych w momencie początkowego ujęcia do wyceny według wartości godziwej przez wynik finansowy.

Instrumenty pochodne na dzień 30 czerwca 2020 roku

<i>w tys. zł</i>	Wartość nominalna instrumentów o terminie pozostającym do realizacji				Razem	Wartość godziwa	
	do 3 miesięcy	powyżej 3 miesięcy do 1 roku	powyżej 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat		Aktywa	Zobowiązania
Instrumenty stopy procentowej	24 053 894	49 387 147	133 819 802	30 156 201	237 417 044	2 341 354	2 940 577
Instrumenty walutowe	30 742 313	13 495 353	22 315 349	7 693 929	74 246 944	995 176	469 649
Transakcje na papierach wartościowych	458 138	17 506	-	-	475 644	361	481
Transakcje związane z towarami	161 928	855 460	618 127	-	1 635 515	122 656	122 669
Instrumenty pochodne ogółem	55 416 273	63 755 466	156 753 278	37 850 130	313 775 147	3 459 547	3 533 376

Instrumenty pochodne na dzień 31 grudnia 2019 roku

<i>w tys. zł</i>	Wartość nominalna instrumentów o terminie pozostającym do realizacji				Razem	Wartość godziwa	
	do 3 miesięcy	powyżej 3 miesięcy do 1 roku	powyżej 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat		Aktywa	Zobowiązania
Instrumenty stopy procentowej	43 827 433	37 840 304	127 617 389	27 456 990	236 742 116	872 786	1 112 966
Instrumenty walutowe	30 557 396	15 455 840	24 432 442	8 175 751	78 621 429	614 831	478 994
Transakcje na papierach wartościowych	164 724	14 097	-	-	178 821	293	618
Transakcje związane z towarami	55 783	237 429	141 962	-	435 174	36 870	36 914
Instrumenty pochodne ogółem	74 605 336	53 547 670	152 191 793	35 632 741	315 977 540	1 524 780	1 629 492

16. Inwestycyjne dłużne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody

<i>w tys. zł</i>	30.06.2020	31.12.2019
Obligacje i bony wyemitowane przez:		
Rządy centralne, w tym:		
obligacje zabezpieczone w rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej	24 068 900	14 787 461
Inne podmioty finansowe	12 259 817	1 833 308
Inne podmioty finansowe	1 193 675	697 117
Dłużne papiery wartościowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody razem	25 262 575	15 484 578
z tego:		
notowane na aktywnym rynku	25 262 575	15 484 578
nienotowane na aktywnym rynku	-	-

17. Należności od klientów

<i>w tys. zł</i>	30.06.2020	31.12.2019
Należności od podmiotów sektora finansowego		
Kredyty i pożyczki	821 180	641 317

Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A.
za okres 6 miesięcy kończący się 30 czerwca 2020 roku

<i>w tys. zł</i>	30.06.2020	31.12.2019
Nienotowane dłużne aktywa finansowe	1 745 312	1 765 711
Należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu	34 768	30 217
Fundusze gwarancyjne i lokaty stanowiące zabezpieczenie	1 361 270	647 489
Inne należności	59 906	68 068
Łączna wartość brutto	4 022 436	3 152 802
Odpisy z tytułu oczekiwanych strat kredytowych	(4 366)	(2 216)
Łączna wartość netto	4 018 070	3 150 586
Należności od podmiotów sektora niefinansowego		
Kredyty i pożyczki	18 518 024	19 176 989
Nienotowane dłużne aktywa finansowe	290 879	305 928
Skupione wierzytelności	1 412 250	1 751 320
Zrealizowane gwarancje i poręczenia	25 302	24 941
Inne należności	18 286	10 442
Łączna wartość brutto	20 264 741	21 269 620
Odpisy z tytułu oczekiwanych strat kredytowych	(851 394)	(688 332)
Łączna wartość netto	19 413 347	20 581 288
Należności od klientów netto razem	23 431 417	23 731 874

Zgodnie z wytycznymi Transition Resource Group for Impairment of Financial Instruments wartość należności w Etapie 3 prezentacyjnie powiększa się o naliczone odsetki kontraktowe w łącznej kwocie 272 522 tys. zł. (na koniec 2019 roku kwocie 311 351 tys. zł). Konsekwencją takiej prezentacji należności jest wzrost odpisów kredytowych o analogiczną kwotę. Zmiana ta nie ma wpływu na wartość netto należności zakwalifikowanych do Etapu 3. Efekt uwzględnienia odsetek został zilustrowany poniżej oraz w nocie „Zarządzanie Ryzykiem”.

<i>w tys. zł</i>	30.06.2020	31.12.2019
Łączna wartość brutto z uwzględnieniem odsetek kontraktowych w Etapie 3	24 559 699	24 733 773
Odpisy z tytułu oczekiwanych strat kredytowych z uwzględnieniem odsetek kontraktowych w Etapie 3	(1 128 282)	(1 001 899)
Łączna wartość netto	23 431 417	23 731 874

Zmianę stanu odpisów z tytułu oczekiwanych strat kredytowych na należności od klientów przedstawia się następująco:

<i>w tys. zł</i>	Etap 1	Etap 2	Etap 3	Razem
Odpis z tytułu oczekiwanych strat kredytowych należności od klientów				
Odpis z tytułu oczekiwanych strat kredytowych na dzień 1 stycznia 2020 roku	(51 388)	(79 952)	(559 208)	(690 548)
Transfer do Etapu 1	(14 861)	14 668	193	-
Transfer do Etapu 2	5 728	(6 503)	775	-
Transfer do Etapu 3	463	13 299	(13 762)	-
(Utworzenia)/Rozwiązania w okresie przez rachunek zysków i strat	(34 768)	(65 322)	(78 988)	(179 078)
Zmiany z tytułu modyfikacji bez zaprzestania ujmowania (netto)	-	-	(76)	(76)
Zmniejszenie stanu odpisów w związku ze spisaniem	-	-	13 473	13 473
Różnice kursowe i inne zmiany	(146)	(73)	688	469
Odpis z tytułu oczekiwanych strat kredytowych na dzień 30 czerwca 2020 roku	(94 972)	(123 883)	(636 905)	(855 760)

Na dzień 30 czerwca 2020 roku Grupa nie zidentyfikowała aktywów POCI (aktywa nabyte bądź udzielone z początkową utratą wartości).

<i>w tys. zł</i>	Etap 1	Etap 2	Etap 3	Razem
Odpis z tytułu oczekiwanych strat kredytowych należności od klientów				
Odpis z tytułu oczekiwanych strat kredytowych na dzień 1 stycznia 2019 roku	(56 110)	(74 776)	(535 674)	(666 560)

w tys. zł	Etap 1	Etap 2	Etap 3	Razem
Transfer do Etapu 1	(304)	304	-	-
Transfer do Etapu 2	804	(804)	-	-
Transfer do Etapu 3	73	6 237	(6 310)	-
(Utworzenia)/Rozwiązania w okresie przez rachunek zysków i strat	699	(11 795)	(119 382)	(130 478)
Zmiany z tytułu modyfikacji bez zaprzestania ujmowania (netto)	-	-	(1 167)	(1 167)
Zmniejszenie stanu odpisów w związku ze spisaniem	-	-	5 756	5 756
Różnice kursowe i inne zmiany	68	31	(484)	(385)
Odpis z tytułu oczekiwanych strat kredytowych na dzień 30 czerwca 2019 roku	(54 770)	(80 803)	(657 261)	(792 834)

Na dzień 30 czerwca 2019 roku Grupa nie zidentyfikowała aktywów POCI (aktywa nabyte bądź udzielone z początkową utratą wartości).

18. Aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego

w tys. zł	30.06.2020	31.12.2019
Aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego	1 281 158	710 452
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	(1 033 509)	(472 387)
Aktywo netto z tytułu odroczonego podatku dochodowego	247 649	238 065

Rezerwa i aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego wykazywane są w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej po skompensowaniu.

19. Inne aktywa

w tys. zł	30.06.2020	31.12.2019
Rozrachunki międzybankowe	3 364	2 997
Rozliczenia z tytułu obrotu papierami wartościowymi	26	55
Rozliczenia z tytułu działalności maklerskiej	47 703	18 607
Przychody do otrzymania	53 943	53 850
Pożyczki dla pracowników z Funduszu Świadczeń Socjalnych	15 087	16 306
Dłużnicy różni	78 929	68 218
Rozliczenia międzyokresowe	18 688	6 546
Inne aktywa razem	217 740	166 579
w tym aktywa finansowe*	145 109	106 183

*Do aktywów finansowych zaliczono wszystkie pozycje „Innych aktywów” z wyjątkiem pozycji „Przychody do otrzymania” oraz „Rozliczenia międzyokresowe”.

20. Zobowiązania wobec banków

w tys. zł	30.06.2020	31.12.2019
Rachunki bieżące	1 326 741	1 457 233
Depozyty terminowe	356 796	156 425
Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	40 234	214 135
Inne zobowiązania, w tym:	791 005	297 702
depozyty zabezpieczające	784 216	297 669
Zobowiązania wobec banków razem	2 514 776	2 125 495

21. Zobowiązania wobec klientów

w tys. zł	30.06.2020	31.12.2019
Depozyty podmiotów sektora finansowego		
Rachunki bieżące	1 431 786	797 540
Depozyty terminowe	4 383 101	3 759 106

Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A.
za okres 6 miesięcy kończący się 30 czerwca 2020 roku

<i>w tys. zł</i>	30.06.2020	31.12.2019
	5 814 887	4 556 646
Depozyty podmiotów sektora niefinansowego		
Rachunki bieżące, z tego:	34 157 767	27 714 669
klientów instytucjonalnych	18 409 419	13 990 381
klientów indywidualnych	12 184 132	10 335 509
jednostek budżetowych	3 564 216	3 388 779
Depozyty terminowe, z tego:	5 639 189	7 248 176
klientów instytucjonalnych	3 503 566	4 055 101
klientów indywidualnych	2 070 713	3 126 422
jednostek budżetowych	64 910	66 653
	39 796 956	34 962 845
Depozyty razem	45 611 843	39 519 491
Pozostałe zobowiązania		
Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	-	-
Inne zobowiązania, w tym:	276 600	268 311
zobowiązania z tytułu kaucji	164 648	159 986
depozyty zabezpieczające	67 353	43 929
Pozostałe zobowiązania razem	276 600	268 311
Zobowiązań wobec klientów razem	45 888 443	39 787 802

22. Inne zobowiązania

<i>w tys. zł</i>	30.06.2020	31.12.2019
Fundusz Świadczeń Socjalnych	40 126	34 452
Rozrachunki międzybankowe	367 305	189 986
Rozrachunki międzysystemowe	267	914
Rozliczenia z tytułu obrotu papierami wartościowymi	54 948	20
Rozliczenia z tytułu działalności maklerskiej	108 756	71 765
Zobowiązania z tytułu majątku używanego na podstawie leasingu	139 997	143 270
Wierzyciele różni	144 654	225 194
Rozliczenia międzyokresowe kosztów, z tego:	378 706	275 146
koszty do zapłacenia z tytułu zobowiązań wobec pracowników	78 668	85 292
rezerwa na odpłaty emerytalne	70 343	68 325
koszty usług IT i wsparcia operacji bankowych	69 891	55 784
koszty usług doradczych i wsparcia biznesu	10 083	7 359
inne koszty do zapłacenia	149 721	58 386
Przychody przyszłych okresów	20 564	21 862
Rozliczenia z Urzędem Skarbowym i ZUS	25 156	23 934
Inne zobowiązania razem	1 280 479	986 543
w tym zobowiązania finansowe*	1 234 759	940 747

* Do zobowiązań finansowych zaliczono wszystkie pozycje „Innych zobowiązań” z wyjątkiem pozycji „Rozliczenia z Urzędem Skarbowym i ZUS” oraz „Przychody przyszłych okresów”.

23. Aktywa i zobowiązania finansowe według terminów wymagalności/zapadalności

Na dzień 30 czerwca 2020 roku

<i>w tys. zł</i>	Nota	Razem	Do 1 miesiąca	Od 1 do 3 miesięcy	Od 3 miesięcy do 1 roku	Od 1 roku do 5 lat	Ponad 5 lat
Należności od banków (brutto)	14	815 881	564 973	-	250 908	-	-
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu							

w tys. zł	Nota	Razem	Do 1 miesiąca	Od 1 do 3 miesiący	Od 3 miesiący do 1 roku	Od 1 roku do 5 lat	Ponad 5 lat
Dłużne papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	15	3 207 389	3 005 506	-	21 928	107 776	72 179
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody							
Dłużne papiery wartościowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	16	25 262 575	-	-	187 733	22 572 666	2 502 176
Należności od klientów (brutto)							
Należności od podmiotów sektora finansowego	17	4 022 436	1 777 436	-	-	2 245 000	-
Należności od podmiotów sektora niefinansowego	17	20 264 741	6 257 845	1 082 930	3 388 811	7 199 863	2 335 292
Zobowiązania wobec banków	20	2 514 776	2 497 617	2 050	15 000	34	75
Zobowiązania wobec klientów							
Zobowiązania wobec podmiotów sektora finansowego	21	5 880 401	5 357 065	20 467	502 846	-	23
Zobowiązania wobec podmiotów sektora niefinansowego	21	40 008 042	38 198 449	1 125 990	655 667	27 883	53

Na dzień 31 grudnia 2019 roku

w tys. zł	Nota	Razem	Do 1 miesiąca	Od 1 do 3 miesiący	Od 3 miesiący do 1 roku	Od 1 roku do 5 lat	Ponad 5 lat
Należności od banków (brutto)	14	1 168 278	756 263	278	176 459	235 278	-
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu							
Dłużne papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	15	3 881 815	1 000 136	-	91 534	2 623 958	166 187
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody							
Dłużne papiery wartościowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	16	15 484 578	-	-	1 289 153	11 422 752	2 772 673
Należności od klientów (brutto)							
Należności od podmiotów sektora finansowego	17	3 152 802	866 157	-	141 645	2 145 000	-
Należności od podmiotów sektora niefinansowego	17	21 269 620	7 344 510	1 314 465	2 564 481	8 123 589	1 922 575
Zobowiązania wobec banków	20	2 125 495	2 108 386	2 000	15 007	45	57
Zobowiązania wobec klientów							
Zobowiązania wobec podmiotów sektora finansowego	21	4 597 741	4 595 732	310	1 676	-	23
Zobowiązania wobec podmiotów sektora niefinansowego	21	35 190 061	32 633 125	1 233 492	1 289 776	33 615	53

24. Ujawnienia dotyczące instrumentów finansowych

Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych

Poniższa tabela przedstawia wartość godziwą aktywów i zobowiązań finansowych wykazywanych według zamortyzowanego kosztu w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

w tys. zł	Nota	30.06.2020		31.12.2019	
		Wartość bilansowa	Wartość godziwa	Wartość bilansowa	Wartość godziwa
Aktywa					
Kasa, operacje z Bankiem Centralnym		2 217 908	2 217 908	3 736 706	3 736 706
Należności od banków	14	812 505	812 505	1 165 684	1 165 682
Należności od klientów	17	23 431 417	23 360 974	23 731 874	23 661 886
Zobowiązania					
Zobowiązania wobec banków	20	2 514 776	2 514 725	2 125 495	2 125 592
Zobowiązania wobec klientów	21	45 888 443	45 885 353	39 787 802	39 781 867

Metody wyceny i założenia przyjęte dla celów wyceny w wartości godziwej

Wartości godziwe aktywów i zobowiązań finansowych oblicza się następująco:

- Wartość godziwą instrumentów pochodnych nienotowanych na aktywnych rynkach ustala się stosując techniki wyceny. Jeżeli do ustalenia wartości godziwej stosuje się techniki wyceny, metody te są okresowo oceniane i weryfikowane. Wszystkie modele są testowane i zatwierdzone przed użyciem. W miarę możliwości w modelach wykorzystywane są wyłącznie dane możliwe do zaobserwowania, chociaż w pewnych obszarach kierownictwo jednostki musi korzystać z oszacowań. Zmiany założeń dotyczących szacowanych czynników mogą mieć wpływ na wykazywane wartości godziwe instrumentów finansowych.

Grupa stosuje następujące metody wyceny w stosunku do poszczególnych typów instrumentów pochodnych:

- do wyceny terminowych transakcji walutowych stosuje się model zdyskontowanych przepływów pieniężnych,

- do wyceny transakcji opcyjnych wykorzystywane są rynkowe modele wyceny opcji,
- do wyceny transakcji na stopy procentowe stosuje się model zdyskontowanych przepływów pieniężnych,
- do wyceny transakcji futures stosuje się bieżące notowania rynkowe;
- Do wyceny transakcji na papierach wartościowych stosuje się bieżące notowania rynkowe lub w przypadku braku notowań, odpowiednie modele oparte na krzywych dyskontowych i forwardowych, z uwzględnieniem wartości spreadu kredytowego jeżeli istnieje taka konieczność;
- Wartości godziwe innych aktywów i zobowiązań finansowych (z wyjątkiem wyżej opisanych), określa się zgodnie z ogólnie przyjętymi modelami wyceny w oparciu o analizę zdyskontowanych przepływów pieniężnych, z uwzględnieniem zmian rynkowych stóp procentowych, jak i zmian marż dla danego okresu sprawozdawczego.

Wartość godziwa ujęta w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej

W zależności od stosowanej metody ustalania wartości godziwej, poszczególne składniki aktywów/zobowiązań finansowych klasyfikuje się do następujących kategorii:

- **Poziom I:** aktywa/zobowiązania finansowe wyceniane bezpośrednio w oparciu o ceny pochodzące z aktywnego rynku, na którym dostępne są regularne kwotowania i obroty.
Do rynku aktywnego możemy zaliczyć notowania giełdowe, brokerskie oraz notowania w systemach typu serwisy cenowe takie jak Reuters i Bloomberg, które reprezentują faktyczne transakcje rynkowe zawierane na warunkach rynkowych. Do poziomu pierwszego zaliczamy przede wszystkim papiery wartościowe przeznaczone do obrotu lub wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody;
- **Poziom II:** aktywa/zobowiązania finansowe wyceniane w oparciu o modele oparte na danych wejściowych pochodzących z aktywnego rynku i prezentowane w systemach Reuters lub Bloomberg i w zależności od instrumentów finansowych stosowane są następujące szczegółowe techniki wycen:
 - notowane ceny rynkowe dla danego instrumentu lub notowane ceny rynkowe dla instrumentu alternatywnego,
 - wartość godziwą swapów na stopę procentową oraz terminowych kontraktów walutowych oblicza się jako wartość bieżącą przyszłych przepływów pieniężnych w oparciu o rynkowe krzywe dochodowości oraz aktualne kursy fixing NBP w przypadku instrumentów walutowych,
 - inne techniki, takie jak krzywe dochodowości oparte na cenach alternatywnych dla danego instrumentu finansowego;
- **Poziom III:** aktywa/zobowiązania finansowe wyceniane w oparciu o techniki wyceny wykorzystujące istotne parametry niepochodzące z rynku.

Poniższe tabele przedstawiają wartości bilansowe instrumentów finansowych prezentowanych w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej według wartości godziwej usystematyzowane według powyższych kategorii.

Na dzień 30 czerwca 2020 roku

w tys. zł	Nota	Poziom I	Poziom II	Poziom III	Razem
Aktywa finansowe					
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	15	227 587	6 459 528	-	6 687 115
instrumenty pochodne		-	3 459 547	-	3 459 547
dłużne papiery wartościowe		207 408	2 999 981	-	3 207 389
instrumenty kapitałowe		20 179	-	-	20 179
Pochodne instrumenty zabezpieczające		-	678	-	678
Inwestycyjne dłużne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	16	25 262 575	-	-	25 262 575
Inwestycje kapitałowe i pozostałe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		1 171	-	65 611	66 782
Zobowiązania finansowe					
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	15	53 131	3 532 360	-	3 585 491
krótka sprzedaż papierów wartościowych		52 115	-	-	52 115
instrumenty pochodne		1 016	3 532 360	-	3 533 376
Pochodne instrumenty zabezpieczające		-	52 868	-	52 868

Na dzień 31 grudnia 2019 roku

w tys. zł	Nota	Poziom I	Poziom II	Poziom III	Razem
Aktywa finansowe					
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	15	2 921 813	2 524 698	-	5 446 511
instrumenty pochodne		-	1 524 780	-	1 524 780
dłużne papiery wartościowe		2 881 897	999 918	-	3 881 815
instrumenty kapitałowe		39 916	-	-	39 916

w tys. zł	Nota	Poziom I	Poziom II	Poziom III	Razem
Inwestycyjne dłużne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody*	16	15 484 578	-	-	15 484 578
Inwestycje kapitałowe i pozostałe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		1 108	-	61 530	62 638
Zobowiązania finansowe					
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	15	248 406	1 629 492	-	1 877 898
krótka sprzedaż papierów wartościowych		248 406	-	-	248 406
instrumenty pochodne		-	1 629 492	-	1 629 492
Pochodne instrumenty zabezpieczające		-	19 226	-	19 226

Na dzień 30 czerwca 2020 roku kwota aktywów finansowych klasyfikowanych do poziomu III obejmuje wartość udziału w spółce Visa Inc. w wysokości 44 132 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2019 roku kwota aktywów finansowych wartość udziału w spółce Visa Inc. wynosi 41 324 tys. zł)

Sposób oszacowania wartości godziwej akcji Visa Inc uwzględnia wartość akcji Visa Inc. oraz korekty wynikające ze sporów (bieżących lub potencjalnych), których stroną byłaby Visa lub Bank. Udziały mniejszościowe w spółkach Biuro Informacji Kredytowej S.A. oraz Krajowa Izba Rozliczeniowa S.A. wyceniane zostały do wartości godziwej na podstawie wartości księgowej aktywów netto w oparciu o dostępne roczne i zaudytowane sprawozdania finansowe Spółek.

Zmiany aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych do wartości godziwej określonej z wykorzystaniem istotnych parametrów niepochodzących z rynku przedstawia poniższa tabela:

w tys. zł	Inwestycje kapitałowe i pozostałe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	
	01.01.-30.06.2020	01.01.-31.12.2019
Stan na początek okresu	61 530	47 741
Sprzedaż	-	(600)
Aktualizacja wyceny	4 081	14 389
Stan na koniec okresu	65 611	61 530

Aktualizacja wyceny uwzględniona jest w wyniku na inwestycjach kapitałowych i pozostałych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

W pierwszym półroczu 2020 roku Grupa nie dokonywała transferu pomiędzy poziomami wartości godziwej instrumentów finansowych ze względu na stosowaną metodę ustalania wartości godziwej.

W pierwszym półroczu 2020 roku Grupa nie dokonywała zmian w zasadach klasyfikacji instrumentów finansowych (prezentowanych w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej według wartości godziwej) do poszczególnych kategorii odzwierciedlających stosowaną metodę ustalania wartości godziwej (poziom I, poziom II i poziom III).

W tym samym okresie Grupa nie dokonywała zmian w klasyfikacji aktywów finansowych w wyniku zmiany przeznaczenia bądź wykorzystania aktywa.

25. Wynik z tytułu wyłączenia składnika aktywów finansowych z bilansu

W Grupie wartość wyniku z tytułu zaprzestania ujmowania aktywów finansowych stanowi wynik na inwestycyjnych dłużnych aktywach finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody, który w pierwszym półroczu 2020 roku wyniósł 174 201 tys. zł (w pierwszym półroczu 2019 r. 54 147 tys. zł).

w tys. zł	II kwartał	I półrocze	II kwartał	I półrocze
	01.04. - 30.06. 2020	01.01. - 30.06. 2020	01.04. - 30.06. 2019	01.01. - 30.06. 2019
Wynik na inwestycyjnych dłużnych aktywach finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody				
polskie obligacje skarbowe	68 213	172 967	24 852	54 147
bony skarbowe	1 234	1 234	-	-
	69 447	174 201	24 852	54 147

Ze względu na specyfikę działalności Grupy, zmiana stanu dłużnych aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych wykazywana jest w działalności operacyjnej.

26. Rachunkowość zabezpieczeń

Grupa stosuje rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej w celu zabezpieczenia zmian wartości godziwej instrumentów dłużnych o stałej stopie procentowej zaklasyfikowanych do portfela aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody przed ryzykiem wynikającym ze zmiany stóp procentowych.

Instrumentami zabezpieczającymi są transakcje Interest Rate Swap, denominowane w tej samej walucie co instrumenty zabezpieczane (na 30 czerwca 2019 roku tylko w PLN), w których Grupa otrzymuje zmienne przepływy, a płaci stałe.

Wynik z tytułu zmiany wyceny do wartości godziwej pozycji zabezpieczanej w zakresie zabezpieczanego ryzyka odnoszony jest do wyniku z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej. Pozostała część zmiany wyceny do wartości godziwej tych aktywów finansowych ujmowana jest w pozostałych całkowitych dochodach. Przychody odsetkowe od dłużnych papierów wartościowych ujmowane są w wyniku odsetkowym.

Zmiana wyceny do wartości godziwej pochodnych instrumentów zabezpieczających ujmowana jest w wyniku na rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej. Odsetki od instrumentów pochodnych desygnowanych jako instrumenty zabezpieczające w rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej ujmowane są w wyniku odsetkowym.

Na dzień 30 czerwca 2020r. Grupa posiadała aktywne relacje zabezpieczające, które powstały w okresie sprawozdawczym. Szczegóły dotyczące pozycji wyznaczonych jako instrumenty zabezpieczające oraz efektywności wyznaczonych powiązań zabezpieczających przedstawia tabela poniżej.

w tys. zł	Wartość nominalna	Wartość bilansowa		Pozycja w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	Zmiana wartości godziwej zastosowanej dla ujęcia nieefektywności zabezpieczenia
		Aktywa	Zobowiązania		
Rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej					
Ryzyko stopy procentowej					
	Transakcje IRS	11 107 174	678	52 868	Pochodne instrumenty zabezpieczające (44 046)

Szczegóły dotyczące pozycji zabezpieczanych przedstawia tabela poniżej.

w tys. zł	Wartość bilansowa		Skumulowana kwota korekt zabezpieczenia wartości godziwej w wartości bilansowej pozycji zabezpieczanej	Pozycja w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	Zmiana wartości godziwej zastosowanej dla ujęcia nieefektywności zabezpieczenia
	Aktywa	Zobowiązania			
Rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej					
Ryzyko stopy procentowej					
	Obligacje skarbowe	12 259 817	-	46 543	42 584
Inwestycyjne dłużne papiery wartościowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody					

Skumulowana kwota korekt zabezpieczenia wartości godziwej pozostających w sprawozdaniu z sytuacji finansowej dla wszystkich pozycji zabezpieczanych, w przypadku których zaprzestano dokonywania korekt o zyski i straty z tytułu zabezpieczania wartości godziwej na dzień 30 czerwca 2020 roku wynosiła 12 510 tys. zł. (na dzień 31 grudnia 2019 roku wynosiła 23 949 tys. zł).

Informacje dotyczące efektywności wyznaczonych powiązań zabezpieczających przedstawia tabela poniżej.

	Nieefektywność zabezpieczenia rozpoznana w rachunku zysków i strat	Pozycja w rachunku zysków i strat
Rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej		
Ryzyko stopy procentowej	(1 463)	Wynik na rachunkowości zabezpieczeń

27. Informacje uzupełniające do sprawozdania z przepływów pieniężnych

w tys. zł	30.06.2020	31.12.2019	30.06.2019
Stan środków pieniężnych:			
Środki pieniężne w kasie	370 067	436 216	364 964
Rachunek bieżący nostro w Banku Centralnym	1 847 841	3 300 490	11 172
Rachunki bieżące w innych bankach (nostro, przekroczenia sald na rachunkach loro)	114 699	60 155	171 093

<i>w tys. zł</i>	30.06.2020	31.12.2019	30.06.2019
	2 332 607	3 796 861	547 229

28. Sezonowość lub cykliczność działalności

W działalności Grupy nie występują istotne zjawiska podlegające wahaniom sezonowym lub mające charakter cykliczny.

29. Emisje, wykup i spłaty nie udziałowych i kapitałowych papierów wartościowych

W pierwszym półroczu 2020 roku nie dokonano emisji dłużnych i kapitałowych papierów wartościowych oraz ich wykupu bądź spłaty.

30. Wyplacone (lub zadeklarowane) dywidendy

Dywidendy wypłacone za 2018 rok

W dniu 5 czerwca 2019 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Banku Handlowego w Warszawie S.A. (dalej WZ) podjęło uchwałę w sprawie podziału zysku netto za 2018 rok, w tym postanowiło przeznaczyć na wypłatę dywidendy kwotę 488 666 904,00 zł. Dywidenda ma charakter pieniężny. Kwota dywidendy przypadająca na jedną akcję wynosi 3 złote 74 groszy. Liczba akcji objętych dywidendą wynosi 130 659 600 sztuk.

Jednocześnie WZ postanowiło określić termin ustalenia prawa do dywidendy na dzień 13 czerwca 2019 roku (dzień dywidendy) oraz termin wypłaty dywidendy na dzień 24 czerwca 2019 roku (termin wypłaty dywidendy).

Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego przez Zarząd Banku dywidenda została wypłacona.

Dywidendy wypłacone za 2019 rok

W dniu 4 czerwca 2020 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Banku Handlowego w Warszawie S.A. (dalej jako WZ) podjęło uchwałę, zgodnie z którą zysk netto za 2019 rok oraz zysk z lat ubiegłych mają w całości pozostać niepodzielone.

31. Zmiany w strukturze Grupy Kapitałowej Banku

W pierwszym półroczu 2020 roku struktura Grupy Kapitałowej Banku nie uległa zmianie.

32. Zmiany udzielonych i otrzymanych zobowiązań finansowych i gwarancyjnych

Zestawienie udzielonych i otrzymanych zobowiązań finansowych i gwarancyjnych na dzień 30 czerwca 2020 roku i zmiany w stosunku do końca 2019 roku przedstawia poniższa tabela:

<i>w tys. zł</i>	Wg stanu na dzień		Zmiana	
	30.06.2020	31.12.2019	tys. zł	%
Zobowiązania finansowe i gwarancyjne udzielone				
Akredytywy	174 540	182 326	(7 786)	(4,27%)
Gwarancje i poręczenia udzielone	2 234 430	2 273 926	(39 496)	(1,74%)
Linie kredytowe udzielone	14 473 720	12 935 767	1 537 953	11,89%
Pozostałe zobowiązania o charakterze gwarancyjnym	53 299	49 935	3 364	6,74%
	16 935 989	15 441 954	1 494 035	9,68%
Akredytywy według kategorii				
Akredytywy importowe wystawione	173 960	174 555	(595)	(0,34%)
Akredytywy eksportowe potwierdzone	580	7 771	(7 191)	(92,54%)
	174 540	182 326	(7 786)	(4,27%)

Na zobowiązania finansowe i gwarancyjne udzielone przez Grupę tworzone są rezerwy. Na dzień 30 czerwca 2019 roku kwota utworzonych rezerw na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne wynosiła 82 634 tys. zł (31 grudnia 2019 roku: 61 703 tys. zł).

Gwarancje udzielone obejmują gwarancje spłaty kredytu za zleceniodawcę, inne gwarancje zapłaty, gwarancje zwrotu zaliczki, gwarancje należytego wykonania kontraktu, gwarancje przetargowe oraz poręczenia wekslowe.

w tys. zł	Wg stanu na dzień		Zmiana	
	30.06.2020	31.12.2019	tys. zł	%
Zobowiązania finansowe i gwarancyjne otrzymane				
Finansowe	-	-	-	-
Gwarancyjne	20 235 408	20 106 687	128 721	0,6%
	20 235 408	20 106 687	128 721	0,6%

33. Informacja o akcjonariuszach

Poniższa tabela przedstawia akcjonariuszy posiadających na dzień 30 czerwca 2020 roku i na dzień przekazania niniejszego skonsolidowanego raportu półrocznego za pierwsze półrocze 2020 roku bezpośrednio lub pośrednio przez podmioty zależne co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu lub co najmniej 5% kapitału zakładowego Banku:

	Wartość akcji (w tys. zł)	Liczba akcji	Akcje %	Liczba głosów na WZ	Głosy w WZ %
Citibank Overseas Investment Corporation, USA	391 979	97 994 700	75,0	97 994 700	75,0
Pozostali akcjonariusze	130 659	32 664 900	25,0	32 664 900	25,0
	522 638	130 659 600	100,0	130 659 600	100,0

W pierwszym półroczu 2020 roku struktura własności znacznych pakietów akcji Banku nie uległa zmianie w porównaniu do końca 2019 roku.

34. Akcje emitenta będące w posiadaniu członków Zarządu oraz członków Rady Nadzorczej

Według informacji posiadanych przez Bank - jednostkę dominującą, spośród członków Zarządu oraz członków Rady Nadzorczej Banku, posiadanie akcji Banku zadeklarowały następujące osoby:

Imię i nazwisko	Funkcja	Ilość akcji na koniec I półrocza 2020 roku	Ilość akcji na koniec 2019 roku	Ilość akcji na koniec I półrocza 2019 roku
Andrzej Olechowski	Przewodniczący Rady Nadzorczej	2 200	2 200	2 200
Razem		2 200	2 200	2 200

Osoby nadzorujące i zarządzające nie zadeklarowały posiadania opcji na akcje Banku.

35. Informacja o toczących się postępowaniach sądowych

W I półroczu 2020 roku nie toczyło się przed sądem, organem administracji publicznej lub organem właściwym dla postępowania arbitrażowego postępowanie dotyczące wiarygodności lub zobowiązań Grupy, którego wartość byłaby znacząca, za wyjątkiem spraw opisanych w pierwszym punkcie poniżej, których wysokość w opinii Grupy jest bezzasadna:

- W styczniu 2019 roku Bank powziął informację o złożeniu przez dwóch byłych agentów Banku, tj. spółkę Rigall Arteria Management spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. z siedzibą w Warszawie oraz spółkę Rotsa Sales Direct Sp. z o.o. z siedzibą w Katowicach, pozwów dotyczących roszczeń związanych z umowami agencyjnymi, które w przeszłości łączyły agentów z Bankiem.

W dniu 27 maja 2019 roku Bankowi został doręczony pozew spółki Rigall Arteria Management spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. o zapłatę kwoty 386.139.808,89 złotych, wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, oraz kwoty 50.017.463,89 złotych, wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Pozew dotyczy roszczeń związanych z wypowiedzianą w 2014 roku umową agencyjną, której przedmiotem było pośrednictwo w oferowaniu produktów i usług Banku, głównie w segmencie bankowości detalicznej. Sąd skierował sprawę do postępowania mediacyjnego, które nie doprowadziło do zawarcia ugody, w związku z czym Bank w dniu 20 lutego 2020 roku wniósł odpowiedź na pozew.

W dniu 10 lutego 2020 roku Bankowi został doręczony pozew spółki Rotsa Sales Direct sp. z o.o. o zapłatę kwoty 419.712.468,48 złotych, wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, oraz kwoty 33.047.245,20 złotych, wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Pozew dotyczy roszczeń związanych z wypowiedzianą w 2014 roku umową agencyjną, której przedmiotem było pośrednictwo w oferowaniu produktów i usług Banku, głównie w segmencie bankowości detalicznej. W dniu 11 maja 2020 roku Bank wniósł odpowiedź na pozew. Sąd skierował sprawę do postępowania mediacyjnego, które jest w toku.

W ocenie Grupy, wysokość roszczeń zgłaszanych przez spółki nie jest zasadna. Potwierdzeniem takiego stanowiska Banku są korzystne dla Banku prawomocne rozstrzygnięcia wcześniej podejmowanych przez spółki kroków prawnych przeciwko Bankowi.

- Według stanu na dzień 30 czerwca 2020 roku Bank był między innymi stroną 21 postępowań sądowych związanych z terminowymi operacjami finansowymi. Z tej liczby 18 postępowań nie zostało prawomocnie zakończonych, jedna toczy się w postępowaniu kasacyjnym przed Sądem Najwyższym, zaś w dwóch zostały wydane prawomocne wyroki, lecz nie upłynął jeszcze termin do wniesienia skarg kasacyjnych od tych wyroków. W 14 sprawach Bank występował jako pozwany, zaś w 7 jako powód. Żądania i zarzuty w poszczególnych sprawach przeciwko Bankowi oparte są na różnych podstawach prawnych. Przedmiot sporu dotyczy w szczególności ważności zawartych terminowych operacji finansowych oraz wymagalności zobowiązań klienta z nich wynikających wobec Banku, a także potencjalnych roszczeń związanych z ich ewentualnym unieważnieniem przez sąd. Klienci starają się uniemożliwić Bankowi dochodzenie należności wynikających z terminowych operacji finansowych, kwestionują zobowiązania wobec Banku, podważają ważność zawartych umów, a także w niektórych przypadkach żądają zapłaty od Banku.
- Bank był stroną postępowania wszczętego przez Prezesa UOKiK przeciwko operatorom systemu płatniczego Visa, Europay oraz bankom – emitentom kart Visa oraz Europay/Eurocard/Mastercard i jednym z adresatów decyzji Prezesa UOKiK w tej sprawie. Postępowanie to dotyczyło praktyk ograniczających konkurencję na rynku płatności za pomocą kart płatniczych w Polsce, mających polegać na wspólnym ustalaniu opłaty „interchange” za transakcje dokonane kartami systemu Visa oraz Europay/Eurocard/Mastercard, a także ograniczaniu dostępu do rynku przedsiębiorcom nienależącym do związków emitentów kart płatniczych, przeciw którym wszczęte zostało przedmiotowe postępowanie. Decyzja Prezesa UOKiK była przedmiotem rozważań w postępowaniach odwoławczych. W dniu 22 kwietnia 2010 roku Sąd Apelacyjny uchylił w całości wyrok SOKiK, przekazując sprawę do ponownego rozpoznania przez sąd pierwszej instancji. W dniu 21 listopada 2013 roku SOKiK wydał wyrok, na podstawie którego zmodyfikował karę nałożoną na Bank i ustalił jej wysokość na kwotę 1 775 720 zł. W dniu 6 października 2015 roku Sąd Apelacyjny ponownie zmienił zaskarżony wyrok SOKiK oddalając wszystkie odwołania od decyzji Prezesa UOKiK, również w zakresie modyfikacji nałożonych na banki kar, na skutek czego została przywrócona pierwotnie nałożona na Bank kara w kwocie 10 228 470 zł. Na skutek wniesionej przez Bank skargi kasacyjnej w dniu 25 października 2017 roku Sąd Najwyższy uchylił wyrok Sądu Apelacyjnego, a sprawa została przekazana Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania i rozpoczęło się ponownie postępowanie apelacyjne. W pierwszym kwartale 2018 roku Bank otrzymał zwrot kary. W pierwszym półroczu 2020 roku nie zapadły żadne rozstrzygnięcia w tej sprawie.
- Grupa uważnie obserwuje zmiany otoczenia prawnego wynikające z orzecznictwa sądowego, które dotyczy kredytów hipotecznych indeksowanych do walut obcych, w tym wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE) z 3 października 2019 roku w sprawie C 260/18. Grupa dostrzega szereg wątpliwości interpretacyjnych wynikających z ww. wyroku. Wątpliwości te, na dzień sporządzania niniejszego sprawozdania finansowego, powodują brak możliwości rzetelnej i racjonalnej oceny wpływu wyroku na toczące się przed sądami krajowymi postępowania oraz wskazują na konieczność dokładnej analizy orzecznictwa w tym zakresie. Mając na uwadze marginalny udział kredytów hipotecznych indeksowanych do CHF w stosunku do całego portfela kredytowego, Grupa ocenia, że ewentualne niekorzystne dla Banku rozstrzygnięcia sądów w sprawach dotyczących tych kredytów nie powinny istotnie wpłynąć na sytuację finansową Grupy.
- W dniu 11 września 2019 r. TSUE wydał wyrok w sprawie C 383/18, w którym wskazał, że art. 16 ust. 1 Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/48/WE z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie umów o kredyt konsumencki (Dyrektywa) należy interpretować w ten sposób, że „prawo konsumenta do obniżki całkowitego kosztu kredytu w przypadku wcześniejszej spłaty kredytu obejmuje wszystkie koszty, które zostały nałożone na konsumenta”. Znaczy to, że zgodnie z przepisem Dyrektywy, wyżej wskazane prawo konsumenta obejmuje koszty, zarówno związane z okresem kredytowania, jak i te, które takiego związku nie wykazują. Bank w związku z wykonywaniem czynności bankowych mieszczących się w definicji kredytu konsumenckiego pobierał prowizje, które w świetle istniejącej na ten czas praktyki w swojej konstrukcji nie były związane z okresem kredytowania, w związku z czym, nie podlegały redukcji w przypadku wcześniejszej spłaty kredytu konsumenckiego. TSUE orzekł w sprawie wykładni przepisu Dyrektywy, która nie jest bezpośrednio wiążąca dla podmiotów prawa krajowego i wymaga implementacji do prawa krajowego, którego ewentualna zmiana, wykładnia i stosowanie będą miały istotne znaczenie dla oceny roszczeń klientów o zwrot części prowizji w przypadku wcześniejszej spłaty kredytu konsumenckiego.

Skutki wyroku dla interpretacji prawa krajowego Bank uwzględnił w swojej praktyce w ten sposób, że całkowity koszt kredytu określony dla umów o kredyt konsumencki zawartych po dacie ogłoszenia wyroku, w przypadku ich spłaty przed terminem umownym, będzie podlegał odpowiedniemu zmniejszeniu, a zmniejszenie to będzie dotyczyło wszystkich kosztów poniesionych przez konsumenta. Reagując na zmiany standardów rynkowych oraz otoczenia regulacyjnego, Bank dostosuje sposób zmniejszania całkowitego kosztu kredytu poprzez przyjęcie tzw. „metody liniowej” proponowanej przez UOKiK, której stosowanie zadeklarowała większość banków.

Grupa monitoruje ryzyko związane z roszczeniami o zwrot części kosztów pożyczki. Grupa bazując na analizach prawnych wewnętrznych i zewnętrznych, dotychczasowych orzeczeniach sądów w powyższej sprawie oraz liczbie spraw sądowych, które wpłynęły do Grupy, zdecydowała, że na 30 czerwca 2020 roku nie utworzy rezerw na potencjalne zwroty prowizji dla klientów, którzy przedterminowo spłacili kredyty konsumenckie.

Według stanu na 30 czerwca 2020 roku Bank został pozwany w 99 sprawach dotyczących zwrotu części prowizji za udzielenie kredytu konsumenckiego na łączną kwotę 521 315 złotych oraz w 18 sprawach dotyczących kredytu indeksowanego do CHF na łączną kwotę 2 789 940 złotych (większość spraw znajduje się w pierwszej instancji).

Na wierzytelności będące przedmiotem postępowań sądowych Grupa, zgodnie z obowiązującymi przepisami, dokonuje odpowiednich odpisów.

W przypadku postępowań sądowych wiążących się z ryzykiem wypływu środków z tytułu wypełnienia zobowiązania przez Grupę, utworzone są odpowiednie rezerwy. Wartość rezerw z tytułu spraw spornych według stanu na 30 czerwca 2020 r. wynosi 3 144 tys. zł (3 214 tys. zł według stanu na 31 grudnia 2019 r.).

Z tytułu spraw sądowych zakończonych prawomocnym wyrokiem w pierwszym półroczu 2020 roku nie wystąpiły istotne rozliczenia.

36. Transakcje z kluczowym personelem kierowniczym

w tys. zł	30.06.2020		31.12.2019	
	Członkowie Zarządu Banku	Członkowie Rady Nadzorczej Banku	Członkowie Zarządu Banku	Członkowie Rady Nadzorczej Banku
Kredyty udzielone				
Rachunki bieżące	11 575	23 328	10 776	30 731
Depozyty terminowe	9 459	-	10 563	6 411
Depozyty	21 034	23 328	21 339	37 142

Na dzień 30 czerwca 2020 roku i 31 grudnia 2019 roku nie zawierano transakcji gwarancji i poręczeń z członkami Zarządu i Rady Nadzorczej Banku.

Wszystkie transakcje Banku z członkami Zarządu i Rady Nadzorczej Banku zawierane są na warunkach rynkowych.

Koszty pracownicze za pierwsze półrocze 2020 roku zawierają koszty z tytułu wynagrodzeń i nagród obecnych i byłych członków Zarządu Banku w wysokości 12 428 tys. zł (za pierwsze półrocze 2019 roku: 8 702 tys. zł).

Z zakresu stosunku pracy, spośród umów o pracę zawartych między Bankiem, a członkami Zarządu Banku, wyłącznie w przypadku jednego Członka Zarządu jego umowa o pracę zawiera postanowienie mówiące o odszkodowaniu pieniężnym w wypadku jej rozwiązania za wypowiedzeniem.

Każdego z członków Zarządu Banku obowiązuje zawarta z Bankiem odrębna umowa o zakazie konkurencji. Zgodnie z jej zapisami, w przypadku rozwiązania stosunku pracy z Bankiem, w okresie 12 miesięcy (w przypadku jednego Członka Zarządu przez 6 miesięcy) od dnia rozwiązania umowy o pracę, członek Zarządu jest zobowiązany powstrzymać się od zajmowania działalnością konkurencyjną wobec Banku. Z tytułu powyższego ograniczenia Bank będzie zobowiązany do wypłaty Członkowi Zarządu odszkodowania.

37. Jednostki powiązane

Transakcje z jednostkami powiązаныmi

Grupa jest członkiem Citigroup Inc. Jednostką dominującą dla Banku jest Citibank Overseas Investment Corporation z siedzibą w New Castle, USA. Citibank Overseas Investment Corporation jest podmiotem zależnym od Citibank N.A. z siedzibą w Nowym Jorku, USA, podczas gdy jednostką dominującą najwyższego szczebla jest Citigroup Inc. W ramach prowadzonej działalności biznesowej, podmioty Grupy zawierają transakcje z jednostkami powiązаныmi, a w szczególności z jednostkami wchodzącymi w skład Citigroup Inc.

Transakcje z jednostkami powiązаныmi wynikają z bieżącej działalności Grupy i obejmują głównie kredyty, depozyty, gwarancje, transakcje pochodnymi instrumentami finansowymi.

Poza transakcjami opisanymi w niniejszym rozdziale, we wskazanym okresie ani Bank, ani jednostki zależne od Banku nie dokonały innych transakcji z podmiotami powiązаныmi, które pojedynczo lub łącznie były istotne. Żadna z transakcji z podmiotami powiązаныmi nie została zawarta na innych warunkach niż warunki rynkowe.

Transakcje z jednostkami Citigroup Inc.

Należności i zobowiązania wobec jednostek Citigroup Inc. przedstawiają się następująco:

	30.06.2020	31.12.2019
Należności, w tym:	81 495	18 863
Lokaty	-	-
Zobowiązania, w tym:	1 178 434	1 427 631
Depozyty*	571 553	384 825
Wycena bilansowa transakcji pochodnymi instrumentami finansowymi		
Aktywa przeznaczone do obrotu	937 173	500 799
Zobowiązania przeznaczone do obrotu	366 848	285 043
Zobowiązania warunkowe udzielone	317 213	429 279
Zobowiązania warunkowe otrzymane	76 702	62 529

	30.06.2020	31.12.2019
Transakcje warunkowe z tytułu instrumentów pochodnych (zobowiązania udzielone/otrzymane), z tego:	59 446 985	55 289 382
Instrumenty stopy procentowej	7 426 213	5 951 216
Instrumenty walutowe	50 914 167	49 102 998
Transakcje na papierach wartościowych	288 848	17 581
Transakcje związane z towarami	817 757	217 587

*w tym depozyty jednostki dominującej w kwocie 12 tys. zł (31 grudnia 2019 roku: 12 tys. zł)

w tys. zł	01.01. - 30.06. 2020	01.01. - 30.06. 2019
Przychody z tytułu odsetek i prowizji*	17 545	18 456
Koszty z tytułu odsetek i prowizji*	5 115	35 588
Koszty działania i koszty ogólnego zarządu	82 857	86 678
Pozostałe przychody operacyjne	4 127	4 387

*w tym przychody z tytułu odsetek i prowizji w kwocie 458 tys. zł. (za I półrocze 2019 roku: 631 tys. zł) oraz koszty z tytułu odsetek i prowizji w kwocie 0 tys. zł (za I półrocze 2019 roku: 2 tys. zł) dotyczą jednostki dominującej

Grupa osiąga dochody oraz ponosi koszty z tytułu transakcji na instrumentach pochodnych zawieranych z jednostkami Citigroup Inc. w celu zabezpieczenia ryzyka rynkowego. Są to transakcje przeciwstawne (back to back) do transakcji na instrumentach pochodnych zawieranych z pozostałymi klientami Grupy oraz domykające pozycję własną Grupy, związaną z ryzykiem zmiany parametru rynkowego (stopa procentowa, FX), przy czym element stały, jak np. marża nie jest domykany w związku z nie generowaniem ryzyka na tych transakcjach. Na dzień 30 czerwca 2020 roku wycena bilansowa netto transakcji pochodnymi instrumentami finansowymi wynosiła 570 325 tys. zł (31 grudnia 2019 roku: 215 756 tys. zł).

Okresowo Bank przeprowadza kompresję portfeli transakcji na instrumentach pochodnych, będącą jedną z technik ograniczania ryzyka takich transakcji, zalecanych przez Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady UE nr 648/2012 z dnia 4 lipca 2012 r. w sprawie instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, kontrahentów centralnych i repozytoriów transakcji oraz rozporządzenia wykonawcze (Rozporządzenie EMIR). Dotyczy to w szczególności portfeli przekraczających 500 transakcji na instrumentach pochodnych, zgodnie z postanowieniami Rozporządzenia EMIR.

Ponadto Grupa ponosi koszty i uzyskuje przychody z tytułu zawartych pomiędzy jednostkami Citigroup Inc. i Grupą umów dotyczących wzajemnie świadczonych usług.

Koszty poniesione i naliczone (uwzględniające odzwierciedlony w kosztach Grupy podatek VAT) w pierwszym półroczu 2019 roku, z tytułu zawartych umów, dotyczyły w szczególności kosztów z tytułu świadczenia na rzecz Grupy usług związanych z utrzymaniem i wsparciem bankowych systemów informatycznych i ujmowane są w kosztach działania i kosztach ogólnego zarządu. Pozostałe przychody operacyjne dotyczyły w szczególności świadczenia przez Grupę na rzecz tych jednostek usług związanych z przetwarzaniem danych i prezentowane są w pozostałych przychodach operacyjnych.

W pierwszym półroczu 2020 roku miała miejsce kapitalizacja nakładów inwestycyjnych związanych z pracami nad modyfikacją funkcjonalności systemów informatycznych Banku. Łączna kwota płatności na rzecz podmiotów Citigroup Inc. z tego tytułu wyniosła 40 970 tys. zł (w 2019 roku: 55 708 tys. zł).

38. Wpływ COVID-19 na działalność Grupy

Ogłoszenie stanu pandemii koronawirusa COVID-19 w Polsce od marca 2020 roku miało istotny wpływ na działalność Grupy. Z jednej strony, zmieniło się otoczenie w jakim Grupa zaczęła funkcjonować pod wpływem bezprecedensowych działań podejmowanych przez instytucje publiczne i regulatorów, z drugiej strony odnotowana została zmiana zachowań i przyzwyczajzeń klientów, zarówno instytucjonalnych, jak i detalicznych.

Działalność operacyjna

Grupa skoncentrowała się na zapewnieniu bezpieczeństwa swoim pracownikom i sprawności operacyjnej. Około 80% pracowników pozostawało w trybie pracy zdalnej, co ze względu na skalę, wymusiło dostosowanie infrastruktury teleinformatycznej Banku oraz przeprowadzenie inwestycji poprawiających bezpieczeństwo.

Grupa, wspierając ponad 1 300 pracowników, potencjalnie najbardziej narażonych na skutki kryzysu wywołanego pandemią, wypłaciła jednorazowe świadczenia, pracownikom, którzy przychodzili do biur w okresie ograniczonego przemieszczania się, Grupa wypłaciła jednorazowe nagrody finansowe. Grupa skupiała się na regularnej komunikacji z pracownikami poprzez cotygodniowe COVID News, newsletter „Dbaj o siebie w czasie Covid-19”, organizację Town Halls z Prezesem Zarządu Banku oraz wyższą kadrą menadżerską.

Grupa opracowała plan powrotu do biura uwzględniający podział pracowników na dwie grupy i wprowadzenie tygodniowego systemu zmianowego, jak również opracowała zasady i wdrożyła rozwiązania dotyczące bezpiecznego przebywania w biurze (środki higieny, określenie maksymalnej liczby osób przebywających w pomieszczeniach wspólnych itp.). Na moment sporządzania sprawozdania finansowego Grupy, nie została ustalona konkretna data powrotu do biur.

Dodatkowo Bank skupił się na utrzymaniu wysokiej jakości obsługi klientów pomimo wzmoczonej komunikacji w kanałach zdalnych we wstępnej fazie występowania pandemii w nowym środowisku pracy zdalnej. W przypadku obsługi klientów detalicznych, Bank zanotował wzrost liczby telefonów klientów CitiGold o 9% w marcu 2020 roku w stosunku do średniej

rocznej w 2019 roku. Jednocześnie wynik NPS dla CitiPhone wyniósł 58% i był najwyższy od 2017 roku. W II kwartale 2020 roku sytuacja się unormowała i liczba telefonów spadła o 10% w stosunku do I kwartału 2020 roku.

Działalność finansowa

W dniu 17 marca, 8 kwietnia i 28 maja 2020 roku Rada Polityki Pieniężnej podjęła decyzje o obniżeniu stóp procentowych (w tym stopy referencyjnej łącznie o 140 punktów bazowych), które negatywnie wpływają na wynik odsetkowy Grupy. Zgodnie z raportem bieżącym nr 18/2020 opublikowanym w dniu 8 czerwca 2020 roku, Grupa szacuje, że negatywny wpływ obniżek na wynik odsetkowy Grupy wyniesie łącznie między 150 a 180 mln zł w 2020 roku.

W związku z utrzymującą się niepewnością gospodarczą, odzwierciedloną w głębokości recesji, długości jej trwania oraz wysokości oczekiwanego ożywienia, co ma bezpośredni wpływ na działalność klientów Grupy, Grupa zdecydowała się utworzyć dodatkowy odpis w zakresie oczekiwanych strat kredytowych dedykowany skutkom epidemii COVID-19 w wysokości 137 mln zł w I półroczu 2020 roku (114 mln zł przypada na Bankowość Instytucjonalną, 23 mln zł na Bankowość Detaliczną). Niemniej główne miary ryzyka kredytowego (wskaźnik kredytów niepracujących – NPL, wskaźnik pokrycia) utrzymują się na stabilnym poziomie w stosunku do okresów sprzed pandemii.

Wskaźniki kapitałowe Grupy utrzymują się znacznie powyżej regulacyjnego minimum. Wskaźnik adekwatności kapitałowej wyniósł 19,9% na koniec I półrocza 2020 roku i jest o 9,22 pkt procentowego powyżej oczekiwań regulatora. W stosunku do końca 2020 roku, współczynnik adekwatności kapitałowej zwiększył się o 2,8 pkt procentowego przede wszystkim w związku z zatrzymaniem zysku za 2019 rok. Zatrzymanie całości zysku wypracowanego w 2019 roku było zgodne z oczekiwaniami Komisji Nadzoru Finansowego.

Działalność biznesowa

W obliczu bezprecedensowej sytuacji wywołanej epidemią, Grupa skupiała się na wspieraniu swoich klientów z obszaru Bankowości Instytucjonalnej i Detalicznej. Główne obszary działań Grupy dotyczyły wspierania płynności klientów, koncentracji na promowaniu i rozwoju narzędzi umożliwiających bezpieczny kontakt z Grupą oraz inwestowania w bezpieczeństwo stosowania tych narzędzi.

W celu wspierania płynności przedsiębiorstw i zachowania miejsc pracy, Bank wdrożył rozwiązania w ramach Programu Tarczy Antykryzysowej Polskiego Funduszu Rozwoju. Za pośrednictwem systemów bankowości elektronicznej - CitiDirect BE lub Citibank Online, mikrofirmy, małe, średnie i duże przedsiębiorstwa mogą złożyć wniosek o subwencję. Jednocześnie Bank wdrożył gwarancję de minimis oraz gwarancje z Funduszu Gwarancji Płynnościowych Banku Gospodarstwa Krajowego jako dodatkowe wsparcie dla przedsiębiorstw. Bank, przy współpracy w ramach Związku Banków Polskich, udostępnił rozwiązanie polegające na wprowadzeniu czasowego odroczenia spłat rat kredytowych do 3 miesięcy w przypadku klientów instytucjonalnych lub 6 miesięcy w przypadku klientów detalicznych.

Bank rozwija również elektroniczne kanały dostępu do swoich rozwiązań i produktów. Dla klientów Bankowości Instytucjonalnej został wdrożony kwalifikowany podpis elektroniczny dla całej dokumentacji (m.in. dla umów rachunku bankowego, innych umów produktowych oraz zapytań i formularzy). Dodatkowo zostały wdrożone nowe funkcjonalności w systemie bankowości online – CitiDirect BE takie jak: MobilePASS (dostęp do systemu przy użyciu dynamicznych haseł generowanych na smartfonie), CitiDirect BE Mobile (zarządzanie codziennymi płatnościami bezpośrednio ze smartfonu lub tabletu), Administrator CitiDirect BE (zarządzanie uprawnieniami innych użytkowników), eWnioski (elektroniczna platforma wymiany dokumentacji). Dzięki powyższym rozwiązaniom i udogodnieniom liczba klientów korzystających z systemu CitiDirect wyniosła 4 350 na koniec I półrocza 2020 roku, a Bank przetworzył drogą elektroniczną ponad 15 mln transakcji. Z kolei dla klientów Bankowości Detalicznej – Bank dodatkowo poprawił bezpieczeństwo korzystania z bankowości elektronicznej poprzez dodanie usługi mobilnej autoryzacji – Citi Mobile Token oraz przeprowadził dedykowaną akcję edukacyjną dla promowania bezpiecznych metod kontaktowania poprzez bankowość elektroniczną.

W związku z wprowadzonymi obostrzeniami mającymi na celu przeciwdziałanie rozprzestrzeniania się koronawirusa, zmianie uległy zachowania i aktywność klientów. W przypadku parametrów transakcyjnych na kartach kredytowych klientów detalicznych, zmianie uległa struktura wydatków ale również ich wolumen. W marcu 2020 roku po wprowadzeniu stanu epidemii w Polsce, Bank zanotował spadek o 21% r./r. w wydatkach kartą. Wiązało się to przede wszystkim z faktem, że karta kredytowa ma dużą nadreprezentację wydatków związanych z podróżowaniem (np. rezerwacja hoteli, zakup biletów lotniczych itp.). Z drugiej strony wzrosła kategoria związana z zakupami spożywczymi. Po stopniowym odmrażaniu polskiej gospodarki w maju 2020 roku, Bank zanotował wzrosty w wydatkach krajowych dokonanych kartą, w maju + 23% w porównaniu do kwietnia. Od początku czerwca widać również stopniową poprawę w wydatkach dotyczących zakupów odzieży i artykułów spożywczych

Wpływ na ryzyko kredytowe

W pierwszym półroczu 2020r. w związku z wybuchem pandemii COVID-19 Bank podjął szereg działań w zakresie zarządzania ryzykiem kredytowym. Z uwagi na znaczną dynamikę zmian, wysoką niepewność co do rozwoju wydarzeń związanych z COVID-19, w szczególności w zakresie skali spowolnienia, horyzontu czy skutków programów pomocowych, Bank na bieżąco analizuje uwarunkowania rynkowe i ich wpływ na jakość portfela kredytowego, jak również monitoruje wytyczne nadzoru w zakresie zasad ujmowania wpływu COVID-19 na kalkulację odpisów z tytułu utraty wartości, podejmując stosowne działania.

Bank monitoruje portfel kredytowy, ze szczególnym uwzględnieniem oceny skali wpływu i wrażliwości poszczególnych branż i klientów na sytuację związaną ze skutkami pandemii. W wyniku tego monitoringu, Bank zdyskontował aktualną niepewność gospodarczą i jej potencjalne skutki w ocenach wiarygodności kredytowej kredytobiorców oraz zmianie klasyfikacji. Dodatkowo Bank uwzględnił obserwowane i prognozowane pogorszenie otoczenia makroekonomicznego. Powyższe czynniki przełożyły się na wzrost odpisów na oczekiwane straty kredytowe.

W przypadku Bankowości Instytucjonalnej wynik z tytułu oczekiwanych strat kredytowych w pierwszym półroczu 2020 r. wyniósł 139 milionów złotych, przy czym największa zmiana dotyczyła ekspozycji znajdujących się w koszyku 2. Wzrost ten

był w głównej mierze spowodowany wpływem scenariuszy prognoz makroekonomicznych.

W przypadku Bankowości Detalicznej w pierwszym półroczu 2020 r. obserwowany był spadek wartości portfela wynikający w głównej mierze ze zmniejszonej użycia kart kredytowych oraz niższej sprzedaży pożyczek gotówkowych. Wzrost kosztów ryzyka wynikał natomiast ze zmian parametru PD, wywołanego opóźnieniami w spłacie, spadku obserwowanych odzysków oraz prognoz makroekonomicznych uwzględniających pandemię.

Wynik z tytułu oczekiwanych strat kredytowych w podziale na segmenty działalności kształtował się następująco.

	II kwartał	I półrocze	II kwartał	I półrocze	I półrocze 2020 w stosunku do I półrocza 2019
	01.04. - 30.06.	01.01. - 30.06.	01.04. - 30.06.	01.01. - 30.06.	
	2020	2020	2019	2019	
Bankowość detaliczna	(28,115)	(64,498)	(28,639)	(52,643)	(11,856)
Bankowość instytucjonalna	(81,926)	(139,097)	(77,850)	(82,207)	(56,889)
Razem	(110,041)	(203,595)	(106,489)	(134,850)	(68,745)

Dalsze analizy kosztów wyniku z tytułu oczekiwanych strat kredytowych zostały zaprezentowane w nocie 11. Charakterystyka portfela została przedstawiona w sekcji Zarządzanie Ryzykiem, gdzie zaprezentowano podział portfela kredytowego na koszyki zgodnie z opartą na MSSF 9 polityką rachunkowości Banku oraz ze względu na dni opóźnienia lub rating.

Grupa analizuje wrażliwość oczekiwanych strat kredytowych pod kątem metod i założeń modelu oczekiwanych strat kredytowych, w szczególności wrażliwość na prognozy sytuacji makroekonomicznej. Zaprezentowane w tabeli poniżej zmiany oczekiwanych strat kredytowych dla ekspozycji bez utraty wartości zostały wyznaczone jako różnica pomiędzy oczekiwanymi stratami kredytowymi wyliczonymi dla konkretnego scenariusza makroekonomicznego, a oczekiwanymi stratami kredytowymi wyliczonymi z uwzględnieniem wszystkich scenariuszy makroekonomicznych zważonych prawdopodobieństwem ich realizacji.

Rosnąca niepewność i zmienność uwarunkowań przełożyła się na wzrost wrażliwości i skali wpływu zastosowanego scenariusza makroekonomicznego na szacunki oczekiwanych strat kredytowych.

Zmiana poziomu oczekiwanych strat kredytowych dla ekspozycji bez utraty wartości (Etap 1 i 2), przy założeniu 100% realizacji scenariusza na dzień 30.06.2020, w tys. zł	Scenariusz optymistyczny	Scenariusz pesymistyczny
Bankowość detaliczna	(5 359)	7 984
Bankowość instytucjonalna	(36 861)	37 797
Razem	(42 220)	45 781

Szczegóły dotyczące scenariuszy zostały prezentowane w nocie Zarządzanie Ryzykiem.

Bank udziela i pośredniczy w udzielaniu kredytobiorcom narzędzi pomocowych w ramach ustawowych i pozaustawowych inicjatyw. Możliwość odroczenia spłat oferowana przez Bank jest elementem moratorium pozaustawowego w rozumieniu wytycznych Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego, dotyczących ustawowych i pozaustawowych moratoriów na spłaty kredytów, które banki stosują w związku z kryzysem wywołanym COVID-19. Moratorium to zostało sfinalizowane w maju 2020 roku przez banki będące członkami Związku Banków Polskich i notyfikowane do EBA przez Urząd Komisji Nadzoru Finansowego. Moratorium obejmuje instrumenty pomocowe udzielane od 13 marca do 30 czerwca 2020 r., które następnie zostało przedłużone do dnia 30 września 2020 r. Moratorium pozaustawowe wprowadzone przez członków Związku Banków Polskich zostało przedłużone do tej samej daty i notyfikowane przez UKNF do EBA.

W czerwcu 2020 r., w oparciu o wprowadzone przepisy, Bank udostępnił konsumentom możliwość skorzystania z możliwości zawieszenia umowy kredytowej na okres do 3 miesięcy, bez naliczania w tym czasie odsetek za korzystanie z kapitału (moratorium ustawowe). Moratorium to zostało także notyfikowane do EBA przez UKNF.

Poniższa tabela prezentuje wartość bilansową brutto na 30 czerwca 2020 należności objętych moratoriami w spłacie.

w tys. zł	Wartość bilansowa brutto				
	Rezydualny termin moratoriów				
	Razem	<= 3 miesiące	> 3 miesiące <= 6 miesięcy	> 6 miesięcy	wygasłe
Segment bankowości instytucjonalnej	412,947	361,759	41,386	0	9,801
Segment bankowości detalicznej	768,002	672,036	57,722	3,148	35,096
Kredyty zabezpieczone hipotecznie	188,408	176,151	5,694	0	6,563
Pożyczki gotówkowe	402,878	333,030	42,721	2,068	25,059
Karty kredytowe	171,724	157,871	9,307	1,079	3,467

Inne	4,992	4,985	0	0	7
Razem	1,180,948	1,033,796	99,108	3,148	44,897

Odroczenia w spłacie należności Bank traktuje jako zmianę harmonogramu spłat będącą nieistotną zmianą umowy, a efekt tej zmiany ujmowany jest w rachunku wyników w wyniku odsetkowym. Wpływ z tytułu nieistotnej zmiany ujęty w rachunku wyników w pierwszym półroczu 2020 roku nie był materialny (poniżej 1 mln zł). Występowanie moratorium w spłacie wierzytelności nie powoduje automatycznie reklasyfikowania ekspozycji kredytowej do aktywów z istotnym wzrostem ryzyka kredytowego od początkowego ujęcia.

Wpływ na ryzyko płynności

W zakresie procesów zarządzania płynnością i sytuacją wywołaną pandemią COVID-19 Bank wprowadził wzmożony monitoring sytuacji płynnościowej Banku oraz zwiększył częstotliwość posiedzeń Komitetu ds. Zarządzania Aktywami i Pasywami zwoływanych w celu bieżącego monitorowania płynności Banku i zarządzania ryzykiem płynności.

Jednocześnie Bank odnotował znaczące zwiększenie środków klientów i polepszenie kluczowych miar płynności takich jak wskaźnik LCR zaprezentowane w sekcji „Zarządzanie ryzykiem”.

Test na utratę wartości dla wartości firmy

Grupa corocznie przeprowadza obowiązkowe testy na utratę wartości firmy zgodnie z modelem opracowanym na podstawie wytycznych zawartych w MSR 36. W ocenie Grupy pandemia COVID-19 i jej wpływ na gospodarkę, w tym sektor bankowy, stanowi przesłankę wykonania testu z tytułu utraty wartości, który przeprowadzono 30 czerwca 2020.

Wartość firmy powstała w wyniku przejęć sprzed 31 marca 2004 roku, to jest dnia wejścia w życie MSSF 3 „Połączenia jednostek gospodarczych”, została obliczona zgodnie z poprzednio stosowanymi standardami rachunkowości jako różnica między kosztem przejęcia jednostki a wartością aktywów netto przejmowanej jednostki na dzień przejęcia.

Wartość bilansowa wartości firmy przypisanej do ośrodka

w tys. zł	30.06.2020	31.12.2019
Sektor Bankowości Instytucjonalnej	851 206	851 206
Sektor Bankowości Detalicznej	394 770	394 770
	1 245 976	1 245 976

Podstawą wyceny wartości odzyskiwalnej ośrodków jest ich wartość użytkowa oszacowana w oparciu o plan finansowy. Plan opiera się na racjonalnych i mających poparcie faktograficzne założeniach, odzwierciedlających ocenę kierownictwa Grupy odnośnie przyszłych warunków gospodarczych oraz oczekiwanych wyników działalności Grupy. Choć plan finansowy jest co do zasady przygotowywany w cyklach rocznych to 3-letnie projekcje finansowe zostały zaktualizowane na 30 czerwca 2020 i odzwierciedlają obecną sytuację gospodarczą.

W wycenie wykorzystano stopę dyskontową na poziomie 8.80% wobec której metoda wyznaczania nie zmieniła się w stosunku do 31 grudnia 2019. Ekstrapolacja przepływów pieniężnych wykraczających poza okres objęty projekcją została oparta o stopy wzrostu odzwierciedlające długoterminowy cel inflacyjny NBP, który na dzień 30 czerwca 2020 roku wynosi 2,5 p.p.

Dla potrzeb przeprowadzenia testów na utratę wartości, wartość firmy została przyporządkowana do dwóch ośrodków wypracowujących środki pieniężne: Sektora Bankowości Instytucjonalnej oraz Sektora Bankowości Detalicznej. Przyporządkowanie zostało dokonane na podstawie modelu zdyskontowanych przepływów pieniężnych na bazie strategii sprzed połączenia.

W wyniku testu wykonanego na dzień 30 czerwca 2020 r. stwierdzono, że dla obu segmentów działalności wartość użytkowa przewyższa wartość bilansową, dlatego też nie rozpoznano utraty wartości firmy.

39. Inne istotne informacje

Zmiany osobowe w organach Banku

W dniu 31 marca 2020 Rada Nadzorcza Bank powołała Dennisa Hussey'a do pełnienia funkcji Wiceprezesa Zarządu Banku na trzyletnią kadencję. Kadencja rozpoczęła się z dniem 1 kwietnia 2020 roku.

Jednocześnie Rada Nadzorcza Banku powołała Macieja Kropidłowskiego i Barbarę Sobalę do pełnienia funkcji Wiceprezesów Zarządu Banku na kolejną trzyletnią kadencję.

40. Znaczące zdarzenia po dniu bilansowym

Po dniu bilansowym nie wystąpiły zdarzenia, które należałoby uwzględnić w sprawozdaniu finansowym.

Członkowie Zarządu Banku

24.08.2020 Data	Sławomir S. Sikora Imię i nazwisko	Prezes Zarządu Stanowisko/funkcja
24.08.2020 Data	Natalia Bożek Imię i nazwisko	Wiceprezes Zarządu Stanowisko/funkcja
24.08.2020 Data	Maciej Kropidłowski Imię i nazwisko	Wiceprezes Zarządu Stanowisko/funkcja
24.08.2020 Data	Dennis Hussey Imię i nazwisko	Wiceprezes Zarządu Stanowisko/funkcja
24.08.2020 Data	Barbara Sobala Imię i nazwisko	Wiceprezes Zarządu Stanowisko/funkcja
24.08.2020 Data	James Foley Imię i nazwisko	Członek Zarządu Stanowisko/funkcja
24.08.2020 Data	Katarzyna Majewska Imię i nazwisko	Członek Zarządu Stanowisko/funkcja